

Lengyel Ujság

Noviszád, 1938 március 19, szombat

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSŐ

19. évfolyam 77. szám

Lengyelország 48 órás ultimátumot intézett a litván kormányhoz

Az ultimátum ma este tíz órakor jár le

A lengyel—litván konfliktus, amelyet egy lengyel határőr meggyilkolása váltott ki, nagyon kiéleződött. Az esettel behatóan foglalkoznak az angol lapok is, amelyek azonban azt hiszik, hogy a konfliktust békés uton lehet elintézni. A »Times« varsói tudósítója a következőket írja: »A brit kormány úgy látszik még nem tudja, hogy

az egész lengyel nemzet kész kormányát segíteni abban, hogy véget vessen annak a természetellenes helyzetnek, amely Európa e részében fennáll.

A »Daily Telegraph« reméli, hogy Litvánia 48 órán belül teljesíti a lengyel követeléseket. A lap cáfolja azokat a rosszakaratu híreket, mint ha Németország nyomást gyakorolna Lengyelországra az ellentétek kiélezése céljából. Ezzel szemben áll az, hogy

Szovjetország biztatja Litvániát a lengyel követelések elutasítására. Ugy látszik a szovjetkormány megígérte a litván kormánynak, hogy fegyverrel és hadianyaggal fogja támogatni.

A lengyel sajtó most főleg a litván konfliktussal foglalkozik, ami mellett háttérbe szorul a német—osztrák egyesülés is. A kormányhoz közelálló lapok közlik Ridz Smigly tábornagy beszédét, amit a lengyel nemzeti egység szövetsége előtt tett. A tábornagy kijelentése, hogy

Lengyelországnak megerősödve kell kikerülnie ebből a helyzetből,

valamint az a célzása, hogy a mai történelmi pillanat közvetlen összefüggésben áll ezzel a határmenti vitával, nagy feltűnést keltettek. A jobboldali ellenzék a litván kérdés erélyes megoldását követeli.

A nemzeti demokrata párt olyan megegyezést követel Litvániával, amely tartósan rendezi a két állam közötti viszonyt.

A megegyezés alapja a megkövetendő katonai szövetségi szerződés lenne, ezenfelül vámuniót és gazdasági egyezményt is kell kötni.

A nemzeti demokraták szerint azokat a követeléseket erőteljes akcióval kell alátámasztani és Litvánia is kénytelen lesz elfogadni.

Krakkóban nagy litvánellenes tüntetések voltak. Az egyetemi hallgatók a keleti tengeri lengyel érdekek megvédését követelték. Lodzban a nemzeti párt nagy tüntetésén a Litvániában élő 200.000 len-

gyel felszabadítását követelték.

Ugyancsak követelték Lengyelország helyzetének megerősítését a Keleti tengeren.

A varsói lapok szerint Litvániában nagy lengyelelles tüntetések folynak. Kalvaria litván városban betörték a lengyel kulturális szervezet épületének ablakait. A lapok ezt újabb litván provokálásnak nevezik.

LITVANIA TÁRGYALNI AKAR LENGYELORSZÁGGAL

A varsói Gazetta Poljska tegnapi számában azt írja, hogy

Litvánia tárgyalások megkezdését javasolta.

Litván politikai körök kijelentik, hogy a lengyel—litván határon történt incidens még nem nyert elintézést. Litvániában azt hiszik, hogy a lengyel kormány ezt a litván kormányra gyakorlandó nyomásra fogja felhasználni. Rámutatnak Litvániában arra is, hogy a litván kormány hosszú idő óta most tett először javaslatot a lengyel kormánynak a tárgyalások megkezdésére, hogy a két állam közötti összes függő kérdéseket rendezzék.

A lap szerint Észtország és Lettország már is közbeléptek Lozoretis litván külügyminiszternél és kijelentették, hogy Litvániának rendeznie kell Lengyelországgal való viszonyát.

határon történt gaztett feletti általános felháborodásnak a kifejezője, valamint annak a követelése, hogy a Lengyelország és Litvánia között fennálló törvénytelen állapotnak vége legyen.

Lengyelország nem törheti tovább a határai mentén folyó kihívásokat, sem a lengyel kisebbség elnyomását Litvánia részéről. Ezt a kérdést radikálisan kell megoldani.

A lengyel külügyminisztérium értesítette a varsói lapok igazgatóit, hogy legvenek készen minden pillanatban, ha a külügyminisztériumban megbeszélésre hívnák őket össze.

Csütörtök este tíz órakor adták át Kovnoban a lengyel ultimátumot

Varsóból jelenti a lengyel távirati iroda: Március 16-án este tíz órakor kapta meg a litván kormány a lengyel diplomáciai jegyzéket, amely olyan feltételeket tartalmaz, hogy azok lehetetlenné teszik a jövőben a veszélyes incidenseket.

A lengyel kormány a jegyzékben megszabott határidőn belül választ a litván kormánytól.

Kovnoi jelentés szerint a lengyel kormány jegyzéke vegyes bizottság kiküldését javasolja. A jegyzék Tallinon keresztül érkezett meg a litván fővárosba. A lengyel jegyzék ultimátum jellegű, hat pontból áll és 48 órás határidőhöz van kötve.

A litván kormány az ultimátum kézhez vétele után azonnal tanácskozássra ült össze.

Kovnoból a lengyel ultimátummal kapcsolatosan a következőket közlik:

A litván kormány csütörtök este a tallini belga követ közvetítésével kapta meg a lengyel kormány választ Litvánia március 15-én tett ajánlatára, hogy nevezzenek ki meghatalmazott megbízottakat, akiknek a határmenti incidens kérdését ki kellene vizsgálniuk és az ügyet rendezniük, hogy hasonló incidensek többet elő ne fordulhassanak.

A Havas iroda kovnoi tudósítójának jelentése szerint a lengyel jegyzék igen éles hangú és ultimatív jellegű. A lengyel kormánynak az a véleménye, hogy a Litvánia által felajánlott bizottság kiküldése nem elegendő és ezért nem fogadja el a litván javaslatot.

A lengyel kormány azt is követeli, hogy a két állam között 48 órán belül állítsák vissza a diplomáciai viszonyt. Litvánia köteles még e hónap vége előtt diplomáciai megbízottját Varsóba küldeni. Eddig ugyanis nem volt diplomáciai összeköttetés Lengyelország és Litvánia között.

A jegyzékben a lengyel kormány meghatározta azt az időt, amelyen belül a litván kormánynak válaszolnia kell.

A minisztertanács éjjeli ülésezése alatt a litván külügyminisztérium politikai osztályának igazgatója fogadta Franciaország, Szovjetország és Olaszország követeit, valamint Anglia ügyvivőjét. Az igazgató kérte a követeket, hogy értesítsék kormányaikat a lengyel követelésről.

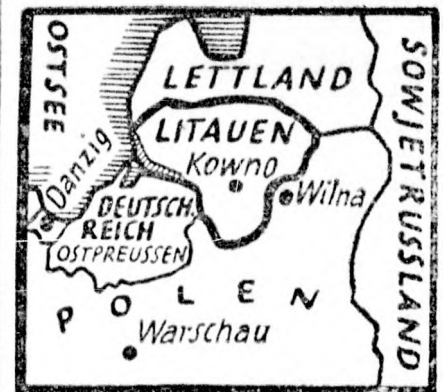
A litván kormány tanácskozással éjjel fél három órakor ért véget. A külügyminiszter utána még két óra hosszat tanácskozott a Svájcban tar-

tózkodó miniszterelnököt helyettesítő közlekedési miniszterrel.

A LENGYEL TÜRELMES-SÉG VÉGET ÉRT — IRJA A LENGYEL SAJTÓ

A lengyel—litván határcsúszással kapcsolatosan a varsói Gazetta Poljska című lap azt írja, hogy a lengyel nemzet a legerélyesebben követeli a Lengyelország és Litvánia között fennálló jelenlegi helyzet megszüntetését. A lengyel türelmes-ség véget ért.

Az »Express Porany« című lap szerint a lengyel ultimátum a litván

A lengyel—litván határvidék

VARSÓBAN SZÁZEZER EMBER TILTAKOZOTT A LITVÁN PROVOKÁCIÓ ELLEN

Varsóban a »Pilsudski marsall« téren százezer ember tüntetett a litván provokáció ellen. A szónokok mind azt követelték, hogy a kormány vessen véget annak a természetellenes állapotnak, amely Lengyelország és Litvánia között már tizenyele év óta fennáll.

Az egybegyűltek a legteljesebb bizalmukról biztosították Ridz-Smigly tábornagyot.

A népgyűlés után a százezernyi tömeg menetté alakult és Skvarzsinszki generális vezetésével Varsó főbb utvonalaival felvonult.

Hasonló tüntetések voltak Krakóban, Lembergben, Vilnában és Lublinban.

A tizenegy legnagyobb lengyel ifjúsági szervezet felhívást bocsájtott ki tagjaihoz és ebben a Litvániához való viszony végleges rendezését követelik. Kovnónak most válaszolnia kell — hangzik a felhívás — háborút akar-e vagy békét. Kovnónak tudnia kell, hogy a lengyel nép a válaszból levonja a következtetést.

Reggeli levél

A „Vén Európa“...

Az 1937. évi Nobel-díj irodalmi kitüntetését: Roger Martin Du Gard, »Vieille France« című regényével nyerte el, őt a világ művelt közvéleményének érdeklődésébe emelő irodalmi Nobel-díjat. Ezt a művet, melyet magyar nyelvre »Vén Európa« címen fordított, éppen a díjnyertes író kérésére, a fordító már nálunk is sokan ismerik.

Maupeyrou, kis délfraanciaországi község a regény történéseinek központja. Egy kis délfraanciaországi ismeretlen helység, mint a Vén Európa életének kifejezője, s ezen élet lélekállapotának központja? — hogyan lehet ez?! — kérdezheti az olvasó. S még hozzátehetné: miért nem inkább Páris? — ahol Európa minden jellegzetessége — kulturájának, gondolati minőségének sokoldalú megnyilatkozása tudományos és művészeti tevékenységében, továbbá civilizációjának, az életformáknak mai teljességében mégis inkább jelenvaló Európa, mint abban a szegényes, némán és bénán ájult kis Maupeyrou nevű helységben, ahova a világ mai forgószélserű viharja egy már meglehetősen poshadta keseredett falusi postás biciklijén jár — aki azonban, ez a »maupeyroui postás«, mindenkit ismer... mindenki életét élénk retíti.

Igen, mindenkit ismer. Elrejtethetlennül mindenkit. Mégpedig nem nagy beszédeken és elveken, hanem hallatlanul egyszerű kis dolgokon át, a mindennapi élet válogatatlanul szegényes, csunya és mégis mélyen meglepő eseményein át, melyekben az a különös, hogy kinyilatkoztatás-szerűen hatnak, valami egészen rendkívüli kapcsolatuk van magával az egész élet lényegével, valami megfellebbezhetetlen ítéletmondás ez a »Vén Európáról«... a mai életről!

Vegyünk csak egy kis, szinte jelentéktelen képet a regény sorai közül ki és hallgassunk bele abba a megdöbbentésbe, amit ez a kis kép szül. Joigneau a postás megy az állomásra a postáért és »meqlátja« az utkaparót...

»Szervusz koma! — kiáltja Joigneau.

Az utkaparó felhuzza vállát, fejmozdulattal válaszol. Mindig csapott a nyakszirtje, mintha zsák lisztet cipelne. Különös alak Féju: tavaly tizenhét napra eltűnt. Tizenhét napig nem hallottak róla. A csendőrség is beleszagolt. Az ügyi hivatal kimutatásába mint eltűntet kellett bevezetni. Egy szép napon aztán ismét látták, ott hajladozott az út közepén, orra a kavicsai fölött, kerékpárja az árokban, tarisznyája a fűben, hűvösön. És senki nem tudta meg, mi történt. Egy villegrande-i nővel lógott-e? Vagy egyedül ment el? El akart tűnni? — valami kósza vágy hajtott, hogy itthagyon mindent, négy gyereket, beteg feleségét, főnökeit és kötözött talicskáját, hogy megpróbálja az egészet elfelejteni és újakezdje, jobban, az életet? És mi hozta vissza kavicsaihoz? Megszokás? Meg szerencse, hogy Arnaldon ur, a bíró, a nagy családjára való tekintettel elérte, az inspektor nem törté ki a nyakát!

Ha Féju, az utkaparóról nem is esne több szó, akkor is teljes valóságban áll előtünk. De itt nemcsak az utkaparóról, egy emberről kapunk tiszta képet, nem csak egy

— Folytatás az első oldalról —

Ridz-Smigly tábornagy a litván határ közelében

Ridz-Smigly tábornagy tegnap reggel Vilnába érkezett. A határ közelében levő városban, amelyet a litvánok magukénak követelnek, hatalmas lelkesedéssel fogadta a lengyel lakosság a tábornagyot. Nagy litván ellenes tüntetéseket tartottak, amelyek befejeztével határozatot adtak át a tábornagnak.

Vilnában — anínt azt a Havas

iroda Varsóból jelenti — lengyel hadtest parancsnokság székel, melynek parancsnoka Bjernacski tábornok, Pilsudszki marsall hű tanítványa.

Varsói hivatalos helyen megerősítették a Havas iroda munkatársa előtt, hogy a lengyel kormány 48 órás ultimátumot intézett a litván kormányhoz.

Nagy lengyel csapatösszevonások a litván határon

Varsói jelentés szerint a lengyel—litván határon a lengyelek nagy arányú csapatösszevonásokat eszközölnek.

A német távirati iroda kovnoí jelentése szerint a litván kormány még nem hozott semmiféle határozatot a lengyel ultimátum ügyében. Azt hiszik, hogy a litván kormány a lengyel követelésekre jegyzékben fog válaszolni és ebben bizonyos ellenjavaslatokat terjeszt majd elő.

Osztrák katonaság Münchenben

A német lakosság nagy lelkesedéssel fogadta az osztrák zászlóaljokat — Újabb őrizetbevételek Bécsben — Az angol kormány a jövő héten nyilatkozik az osztrák események ügyében

Az Ausztriában lezajlott események olyan rajtaütésszerű gyorsasággal perogtek le, hogy a világ hivatalos közvéleménye, a nemzetközi diplomácia szinte csak most tér magához kábulatából. A jelek arra vallanak, hogy a világpolitika nem tér egyszerűen napirendre az ausztriai események felett, hanem nagyon komoly és nagyon jelentős fordulatnak tekintti, amely világpolitikai eseményeket megillető figyelmet érdemel.

Londonból eddig nagyon kevés hivatalos nyilatkozat hangzott el az osztrák—német egyesüléssel kapcsolatban. Az angol kormány állásfoglalása ugyiszólóan kizárólag a Németországnak átnyújtott tiltakozó jegyzékre szorítkozott. Ez a ténykedés inkább csak formalitás, az angol birodalom egységes állásfoglalását majd az a nyilatkozat fejt ki, amelyhez a beleegyezést most kéri ki az angol kormány a dominiumoktól.

Franciaországban az ausztriai esemény a nemzeti egység kormányja megalakításának tervét tüzte máról-holnapra napirendre. A jelentős belső átalakulás természetesen nem történhetik meg simán és első kísérletre, de annyi bizonyos, hogy — mint az alábbi jelentésekből is kitűnik — Franciaországban az erők összefogásának szükségességét hangsúlyozták ki, a szinte filmszerű gyorsasággal lepergett történelmi események.

Nagy események vannak kialakulóban

Angol sajtókörokbén úgy tudják, hogy Chamberlain miniszterelnök a jövő hét szerdáján nyilatkozik az alsóházban a kormány külpolitikájáról. A miniszterelnök valószínűleg szerdán a minisztertanács elé terjeszti a dominiumok válaszát és tájékoztatja a kormányt végleges álláspontjáról.

A Daily Express szerint, ha Anglia most biztosítékokat nyújt Csehszlovákiának, ezzel csak csökkenteni annak kilátásait, hogy dip-

lomáciai uton nyerjenek elintézés a csehszlovák és német panaszok. Az angol miniszterelnök egyébként tegnap ünnepelte hatvankilencedik születése napját. Hívei aláírásokat gyűjtöttek ünnepélyes nyilatkozatra, amely kifejezésre juttatja az aláíróknak a miniszterelnök politikája iránt megnyilvánuló teljes bizalmát. A nyilatkozatot valamennyi kormánytámogató képviselő aláírta.

Kanada miniszterelnöke a ka-

emeri sors tárul fel, az a sajátságos: mai és európai bizonytalan valaki, aki tizenhét napig eltűnik, kiugrik az élet folyásából, titokzatos utakat jár be és egyszerűen csak annak a másik utnak a mélyéből visszatér a kavicsaihoz és »orra a kavicsai fölélt, kerékpárja az árokban, tarisznyája a fűben, hűvösön...« Hogy közben hol járt, milyen csalódás sötétjéből jött vissza gyerekeihez és beteg feleségéhez, arról nem szól, de »csapott a nyakszirtje mindig, mintha zsák lisztet cipelne«...

Igen: »Vén Európa«, most az életösszefüggések zavarossá lettek benne, s az emberek megszokdósnak, ha egyelőre csak »tizenhét napra« is, belőle, hogy megkeressék maguk

azt, amit maga a vén Európa nem tud megadni: az erőszakmentes gondolkodás természetes békéjét.

Du Gard-t megbecsüli a francia kritikai, független irodalmi szellem is és őt mint az emberi és írói személytelenség, a pártatlanság eszményi harcosát tiszteli, mégis a stockholmi Akadémia döntését, az északi irodalmi közvélemény elismerését — az erkölcsi egyensúlyát megtartott írói szellem iránti tiszteletként kell, hogy tekintsük... az erőszakmentes gondolkodás megbecsüléseként.

Az erkölcsi egyensúlyát elvesztett Európa a »Vén Európában« az erőszakmentes gondolkodás árnyékátlan, tiszta tükrét kapja egy minden

marában kijelentette, hogy a kanadai kormány bizonyos közléseket kapott, amelyek inkább felvilágosítás, mint tanácskozás jellegével bírnak. Hangoztatta, hogy jelenleg nem nyilatkozhatik a helyzetről, csak azt mondhatja, hogy nagy események vannak kialakulóban Európában és Ázsiában.

KETTÓS VALUTA AUSZTRIÁBAN

Ausztriában márkát és sillinget egyaránt elfogadnak fizetési eszköz gyanánt. A hivatalos árfolyam alig tér el a szabadforgalomban kialakult árfolyamtól. Tegnap 1.35 sillinget fizettek a márkáért. Valóságban a márka már napok óta forgalomban volt, mert a német katonák a vendéglőkben többször márkával fizettek és a vendéglősök elfogadták.

Ausztriában tegnap rendelet jelent meg, amely szerint a közműintézmények és magánintézmények tulajdonában levő műtárgyakat sem eladni, sem megvásárolni nem lehet. A magnátulajdonban levő műtárgyra ez az intézkedés csak akkor vonatkozik, ha az értékek a műtárgyak bizottságának védelme alatt állanak.

Kienböck, az osztrák nemzeti bank eddigi elnöke szabadságra utazott. A bank felszámolásával kapcsolatos teendőket Irach alelnök végzi.

KÉSIK A NEMZETI EGYSÉG KIALAKULÁSA FRANCIAORSZÁGBAN

A francia főváros közvéleménye a legutóbbi napokban mindjobban sürgette a nemzeti egység kormányának megalakítását. Az alsóház folyosóján tegnap azt beszélték, hogy

Lebrun elnök egyengeti a széles alapokon nyugvó nemzeti kormány eljövételének útját.

Munkájában a két ház elnöke is támogatja. A jelenlegi elgondolás értelmében Blum, a mostani miniszterelnök, helyettes miniszterelnök lenne az új kormányban. A kormány vezetését vagy Herriot, vagy Daladier vállalja.

A köztársaság elnöke most első ízben élne azzal az alkotmányadta jogával, hogy az új kormány minisztercímek névsorát ő állítja össze.

Hymódon a Blum-kormányt követő új kabinet minden zökkenő nélkül vehetné át az ország ügyeinek vezetését.

A képviselőház csütörtöki ülésén azután kitént, hogy a nemzeti egység terve egyelőre még nem érett meg a megvalósításra.

mesterkélttség nélküli megfogalmazásban, amely így hangzik: a dolgok beszélnek!...

Igen: a dolgok beszélnek! És ezért a tiszta emberi szóért Roger Martin Du Gard valóban megérdemli a valóban Európa javáért dolgozó elismerés díját, azokat akik tettekben beszélnek az emberiség Európájáról, amely ma olyan megálzottan messze van tőlünk, mint életünk mai szűkös formái a mögöttük élő végtelen összefüggések hiába tagadott világgóságától...

Ez a világgóság az európai világgóság Maupeyrou-ban s e világgóság fényénél Európa Párisban sem fiatalabb. ... Igen vén Maupeyrouban... VETŐ GYÖRGY

A népfrent és a mérsékelt pártok közötti ellentétek kieleződtek. Blum a többséget a népfrenttal együtt akarja megszerezni. Az ellenzék úgy véli, hogy a nemzeti egység kormányát a népfrent bekapcsolása nélkül kell megvalósítani. A sajtó reméli, hogy a terv rövidesen mégis megvalósul. A Journal szerint az események kényszerítik ki majd az összefogást.

Flandin volt miniszterelnök érdekes cikket írt az egyik lapba. Cikkében a tekintélyuralom alap-

ján levő államokhoz való közeledést sürgeti. A közeledés — írja — új életlehetőségeket jelentene Európában, olyanokat, amelyek minden tekintetben megfelelnek Chamberlain politikájának. Alást foglalt a cik az ellen, hogy Franciaország Csehszlovákiával, vagy más államokkal kapcsolatban egyedüli csendőr szerepét vállalja annál kevésbé, mert Franciaország nincs abban a helyzetben, hogy ezt a szerepet betölthesse.

„Csehszlovákia jelenlegi helyzetét nem lehet az idők végtelenségéig fenntartani“

A Reuter-iroda tudósítást közöl az angol politikai helyzetről. Az angol politikai körökben uralkodó nyugtalanság — így szól a jelentés — állítólagos kormányvál-

ságról vagy kormányátalakítási lehetőségekről szóló híresztelésekre vezetett. A híreszteléseket arra lehet visszavezetni, hogy

Chamberlain miniszterelnök nem engedi magát politikai nyilatkozatai tekintetében siettetni.

Az angol ellenzéki pártok és néhány kormánytámogató képviselő is türelmetlenkedik a késelem miatt és gyors nyilatkozatot követel. Chamberlain ragaszkodik ahhoz, hogy alaposan megvizsgálja a helyzetet, mielőtt nyilatkozatot tenne, mert e meg gondoltság elsőrendű európai fontosságú.

A miniszterelnök biztosan tudni akarja előre döntésének következményeit, főként pontosan tudni kívánja, hogy mit tesznek mások az adott körülmények között.

Kétségtelen, hogy a parlament többsége minél előbb tisztázni szeretné Anglia álláspontját a legutóbbi események valószínű következményeivel kapcsolatban, azonban az is kétségtelen, hogy a kormányban a jelen pillanatban még nincsenek ellentétek.

Az angol miniszterelnök a »középut« megoldását keresi.

A Daily Express szerint az angol kormány álláspontja az, hogy a Csehszlovákiának adott francia és szovjet—orosz katonai biztosítékokat és Németország meg nem támadási ígéretét kielégítőnek lehet tekinteni. Az angol kormány azzal kíván jó szolgálatokat teljesíteni, ha diplomáciai megértést hoz létre Németország és Csehszlovákia között, a kisebbségek kérdésének elintézésére.

Az angol kormány legbefolyásosabb tagjainak az a nézete, hogy Csehszlovákia jelenlegi helyzetét nem lehet az idők végtelenségéig fenntartani. Anglia csak a legóvatosabb magatartással szolgálja a béke érdekeit. Ezek szerint nagyon valószínű, hogy Chamberlain nem hajlandó kitöltetlen váltót adni Csehszlovákiának.

Abban egyébként az angol lapok megegyeznek, hogy a jelenlegi spanyol helyzet háttérbe szorítja a többi európai kérdést. Chamberlain angol miniszterelnök Párisba utazik, hogy tájékoztassa a francia kormányt a javaslatokról, amelyeknek célja az ellentétek eloldása német—olasz tervekkel szemben a Duna völgyében és Spanyolországban.

Bécsben folytatódnak a zsidóüldözések

A londoni Reuter-ügynökség bécsi jelentése szerint az osztrák fővárosban folytatódnak a zsidóüldözések, úgyhogy igen sokan követnek el öngyilkosságot.

A felsőbb bíróságok nyolc bíróját felváltották, mert zsidó eredetűek voltak.

A »Neue Freie Presse« tegnap számában bejelentette, hogy a lap eddigi főszerkesztője Stefan von Müller szabadságra ment. Ugyancsak közli a lap, hogy néhány eddigi igazgatója, nagyrészt zsidók, lemondtak állásukról.

A »Neue Freie Presse« tegnap számában érdekes árja hirdetés jelent meg. A 75 éves Herzmanszky-áruház a következő szövegű hirdetést tette közzé: »Herzmanszky ismét tiszta árja.«

Az osztrák Meinl cég az Anschlusz feletti örömeiben tegnap minden alkalmazottjának egy havl fizetést utaltatott ki ajándékként.

Bécsből érkezett híradások szerint tegnap örízetbevetették Ferenc Ferdinánd két fiát is. Hír szerint letartóztatták Ferenc pró

is, a pszichoanalízis elméletének megalapítóját. Oppenheim Moric dr., a kiváló osztrák bőrgyógyász, állítólag öngyilkosságot követett el.

Habsburg Ottó a Petit Parisien című párisi lap munkatársa előtt nyilatkozott az osztrák eseményekkel kapcsolatban. A Habsburg dinasztia nevében tiltakozott a példátlan támadás ellen, amelynek Ausztria áldozatul esett. Ez a támadás — mondotta — megsértése a legelemibb nemzetközi jognak és törvényeknek. Tiltakozik Ausztria erőszakos beolvasztása ellen és a népszavazás ellen, amely a német hadtestek ellenőrzése alatt készül. Nyilatkozata végén a nemzetek támogatását kéri Ausztria szabadságának és függetlenségének visszaállításához.

A nyilatkozattal kapcsolatosan a Völkischer Beobachter rendkívül éles támadást intéz Habsburg Ottó ellen. Arulónak minősíti, mert erőszakról beszél akkor, amikor a nemzetközi sajtó »mindent elkövető diadalról ir.«

Az Állami Osztálysorsjáték

36-İK JÁTÉK I. OSZTÁLYU HUZÁSA

1938 április 13 és 14

NYEREMÉNYEK:

64,991.000- dinár

SORSJEGYEK ÁRA:

1/1 sorsjegy 200- dinár	1/2 sorsjegy 100- dinár	1/4 sorsjegy 50- dinár
-----------------------------------	-----------------------------------	----------------------------------

A NYEREMÉNYEKET AZONNAL, MINDEN LEVONÁS NÉLKÜL KIFIZETJÜK

Előzékeny kiszolgálás

AZ ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTEK FŐELÁRUSÍTÓJA:

A. REIN I DRUG

GAJEVA 8 ZAGREB ILICA 15

A megrendeléseket kérjük közvetlenül hozzánk intézni, mert sem úgynökünk, sem pedig fiók elárusítók nincsenek.

A NYERŐK NEVÉT SEMMI KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT SEM KÖZÖLJÜK A NYILVÁNOSÁGGAL!

OSZTRÁK CSAPATOK NÉMETORSZÁGBAN

Münchenből jelentik, hogy tegnap délben odaértek a volt osztrák hadsereg első csapatai, amelyeket Németországba helyeztek át. Elsőnek a volt innsbrucki császárivadások ezredének egy zászlóalja, később pedig a volt Deutscheimer ezred zászlóalja érkezett. A lakosság rendkívüli szeretettel fogadta az osztrák katonákat. A pályaudvaron a rendőrségnek kellett utat nyitnia az osztrák csapatoknak.

Bécsből jelentik, hogy az osztrák kormány tagjai tegnap délben repülőgépen Berlinbe utaztak, hogy megjelenjenek a német birodalmi gyűlés esti ülésén.

DOLLFUSS GYLKOSÁT REHABILITÁLJÁK

A bécsi Die Zeit című lap jelentése szerint Dollfuss gyilkosának, Planettának emlékét rehabilitálni fogják. Ügyében új tárgyalása lesz, amelyen elégtételt adnak a kivégzett gyilkosnak, akinek holttestét ezután diszszirhelyen temetik el.

A MAGYARORSZÁGI NÉMETEK HÜSÉGNILATKOZATA

Budapestről jelentik: A képviselőház tegnapi ülésén Pinter László mosoni képviselő nyilatkozott a magyarországi német kisebbség nevében. Kijelentette, hogy Magyarország a német birodalommal közvetlen szomszedságba került, de ez a körülmény semmit sem változtatott a magyarországi német kisebbségnek Magyarországhoz való viszonyában. A magyar függetlenségért és szabadságért vívott harcokban, amikor azt lehetett hinni, hogy a magyarországi svábság a vérségi kapcsolatok és a fajiság alapján Bécs mellett sorakozik fel, ez nem történt meg, hanem a svábság a magyar honvédség soraiban harcolt a szabadságért és függetlenségért. Az aradi vértanúk között is ott találjuk a magyarországi németiség képviselőit.

A magyarországi németiség most is őseinek álláspontján áll. A berlini magyar követ szerenese kívánataiban, amelyet a német kormányhoz intézett benne van a magyarországi németek gratulációja is. De emellett a magyarországi németiség hű marad német fajához és jellegéhez, de ugyanilyen hűséggel ragaszkodik magyar hazájához is.

F. hó 27-én, vasárnap este 8 órai kezdettel a Szloboda színháztermében színre kerül

Kálmán Imre

Főszereplők:

Tilger Mihály m. v.	Milla Piroska
P. Müller Babsy	Fehér György
Cinner Baby	Vengrin Ági
Paszt Ernő	Kiss Nándor
Diener Gyula	Kotrba Ferenc

című operettje

Rendező: Paszt Ernő

Közreműködik még: 24 tagú fúvószenekar, 50 tagú vegyeskar és 20 tagú gyermekkar — legyelővétel Abraham János könyvkereskedésében és Fehér György fűszerüzletében, Masarykova ul. 18. Telefon 31—71.

MARICA GROFNÖ

A kanizsai gazdálkodók küldöttsége Sztankovics miniszternél

A kormány változtassa meg az ingatlaneladások korlátozására kiadott rendeletet

A kanizsai Gazdakör széleskörű értekezletet tartott, amelyen tárgyalta a föld- és egyéb ingatlan forgalmának korlátozására kiadott ismeretes kormányrendeletet. Az értekezleten megállapították, hogy

a rendelet a gazdálkodókat súlyos anyagi nehézségek elé állította, mivel a korlátozások miatt sem hitelt nem tudnak kapni a földjükre, sem a földjüket nem adhatják el,

illetőleg csak nagy nehézségekkel. Az értekezleten elhatározták, hogy a napokban nagy küldöttség keresi fel Sztankovics Szvetozár földművelésügyi minisztert és kéri, hogy a rendeletet változtassák meg.

Elveszi-e Julianna sógora

a londoni magyar követ lányát?

Londonból jelentik: Vajjon rokonságra kerül-e a magyarokkal Julianna holland trónörökös? — kérdezik nagy érdeklődéssel az angol újságok tegnap óta. De mielőtt a részletezésbe bocsátkoznának, kijelentik, hogy illetékes helyen idevonatkozóan semmiféle megerősítést nem kaptak...

Néhány nap óta Londonban van Julianna holland trónörökös nő férje,

Bernhard herceg, öccsével, Aschwin herceggel. Rendkívül népszerűek mindketten.

Tegnap Mary angol anyakirálynő látta teán vendégül a két herceget, de az újságok mégsem ezzel a vendéglátással foglalkoznak kimerítően, hanem egy mássikkal, amelyen egy előkelő holland diplomata fogadta a hercegeket. Többek között hivatalos volt a holland vendéglátó diplomatához a londoni magyar követ, Masirevich Szilárd és leánya is.

„A gyönyörű Constance Masirevich jelenléte újabb tápanyagot szolgáltat a hírekhez, amelyek erősen elterjedtek a londoni diplomáciai körökben az utóbbi hetekben: hogy tudniillik

Aschwin herceg rövidesen feleségül veszi Constance Masirevichet...”

— írja többek között a Daily Express, melynek munkatársa meg is kérdezte a szép szöke állítólagos menyasszonyjelöltől, hogy mi igaz a hírből.

— Nagyon jó barátok vagyunk, csak ennyi az igazság! — mondotta mosolyogva Masirevich Constance, majd hozzátette:

— Valószínűleg ellátogatok a közeljövőben Hollandiába, de csak azért, hogy együtt legyek ottani jóbarátaimmal...

A kiskoru inas hosszú idő óta lopkodta az egyik noviszádi vaskereskedés raktárát

Orgazdaság gyanúja miatt letartóztatták egy noviszádi fényképészt és két műszereszt

Veszedelemes, főleg kiskorukból álló bünszövetkezetet tett ártalmatlanná a noviszádi rendőrség. Letartóztattak egy inast, egy fényképészt és két mechanikust, akik ellen az a gyanu merült fel, hogy együttesen súlyosan megkárosították az egyik noviszádi vaskereskedést.

Crepajac Milivoj noviszádi lakatos néhány nappal ezelőtt feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki elloptott tőle egy kazánt. A rendőrség megindította a nyomozást és a gyanu csakhamar Jurisics Radivoj műszeresre irányult.

Jurisics lakásán házkutatást tartottak és a rendőrség megletetésére nem kazánt, hanem evőeszközöket találtak.

Jurisics tagadta, hogy az evőeszközöket lopta volna, azonban zavaros vallomásából világos volt, hogy nem becsületes uton jutott a tárgyakhoz.

Malencics Rodoljub a rendőrség bünyügyi osztályának főnöke azonnal látta, hogy nagyobb számba lopásról van szó és megbízta Veljkovics Vladimir rendőrtisztviselőt, hogy kutassa ki az evőeszközök eredetét. Sikerült megállapítani, hogy

a szóbanforgó tárgyak az egyik nagy noviszádi vaskereskedésből származnak.

Ekkor Jurisics is bevallotta, hogy az evőeszközöket G. E. kiskorú inastól, a vaskereskedés alkalmazottjától kapta.

G. E.-t előállították és az inas beismerte, hogy állandóan lopkodta a vaskereskedés raktárát. Bünyös üzelmét már hosszú idő óta folytatta anélkül, hogy észrevették volna. Elmondta azt is, hogy

a lopott tárgyakat Harkányi Ferdinánd noviszádi fényképésznek és Grujics Nenád műszeresnek, a Tanurdzsics palota házmesterének adta el.

A rendőrség úgy Harkányit, mint Grujicsot letartóztatta. Grujicsnál szintén találtak különféle vasárut.

Harkányi beismerte, hogy a fiu től evőeszközöket és gyertyatartókat vásárolt, azonban tagadta, hogy tudott volna arról, hogy azok lopásból származnak. Grujics szintén így védekezett. Harkányi elmondta, hogy az inastól vásárolt tárgyakat barátnőjének, Horváth Dorottya varrólánynak ajándékozta.

Horváth Dorottyanál házkutatást tartottak és a lopott tárgyakat meg is találták. A lány kijelentette, hogy azokat Harkányitól kapta és nem is sejtette, hogy lopásból származnak.

A rendőrség folytatja a vizsgálatot arra vonatkozólag, hogy G. E. inasnak voltak-e más bűntársai is és mennyi értékű árut vittek el a vaskereskedésből. Valószínűnek tartják, hogy az elloptott áru értéke igen nagy. Az inast, Harkányi fényképészt és Jurisicsot, valamint Grujicsot a rendőrség kihallgatása után átadja a vizsgálóbírónak.

Fantasztfikusán beváltak egy párizsi csillagjós pontos jóvendölései Ausztriáról

Párisból jelentik: Maurice Privat francia asztrológus félévvel ezelőtt barátja tanácsára — amint a könyv ajánlásában írja — könyv formájában adta ki 1937 év utolsó negyedére és az 1938-as esztendőre vonatkozó jóslatait.

A könyv francia nyelven Párisban jelent meg, Maurice Privat nevét a nagyközönség nem ismeri, így a könyvet is csak azok olvasták el, akik hisznek a csillagok és az emberek kapcsolataiban.

»1938 fontosabb eseményei a legújabb asztrológiai módszerek alapján összeállítva...«

A könyv kiadója a címlapra a könyv megjelenésének idején az érdeklődés középpontjában álló országok neveit sorakoztatja fel, mutatván, hogy aki a könyvet megveszi, ezekre az országokra vonatkozó jóslásokat mind megismerheti. Japán, Olaszország, Németország, Anglia, Spanyolország, Oroszország, Belgium, Svájc és Amerika. Csak ezekről tesz említést a címlapon. De a könyvben a többi országokra vonatkozóan is érdekes jóslásokat találunk.

Ausztriáról például ezeket írja 1938-ra vonatkozó jóslásaiban:

... Irtózatosan nehéz helyzet előtt áll Ausztria. Keresztut előtt áll. Sorsváltás előtt. Homályos reménysegei testet öltenek. De nem minden nehézség nélkül.

... A nagy vihar előtt rendkívüli szegénység és nyomoruság van az országban... Ismét megkísérlik a Németországgal való gazdasági együttműködést...

Gyengesége gondtalanná, játékosá teszi látszatra Ausztriát, amely úgy viselkedik, mintha biztos lenne abban, hogy sorsa beteljesedik. Ausztria mosolyog, bár tudja, hogy önállóságának elvesztése fenyegeti. Soha a hitlerizmus nem öltött ekkora méreteket mint most, — (jósolta hat hónappal ezelőtt a csillagokból március 10-e körüli napokra a francia csillagász). — Közeledünk a végkifejlethez: Ausztria bekebelezéséhez...

Március 13-án érzi meg Bécs az eseményeket...

Idáig jutottunk el az események ben Maurice Privat utmutatásai nyomán. A dátumok beváltak.

Ezek után lássuk, mi történik a francia csillagász szerint a későbbiek folyamán: 1938 július 22-ére jósolja a legközelebbi nagy eseményeket.

... Csehszlovákiát rengeteg veszély fenyegeti

és ez az ország, amely nemrégben még erősnek tűnt Európa közepén, most fájdalmas, sajnálatraméltó látványt nyújt...

Németországra vonatkozóan többek között így ír a francia csillagász:

... Hitlernek sikerei lesznek 1938-ban... Többek között március 10-ike igen jelentős nap lesz számára...

Angliáról többek között:

... Március 10-én reszkettette meg Európát Hitler... Angliában ettől kezdve különösen erősen indul meg a fegyverkezés...

Hollandiában Julianna trónörökösnek és Bernhard hercegnek kisleánya fog születni — jósolta félévvel ezelőtt Maurice Privat.

Oroszországgal is bőven foglalkozik, sok belső viszályról ír, március 11, 12, 14 és 15. Oroszország számára is súlyos napok és

Keleten háborút fog viselni Oroszország még ebben az évben, valószínűleg júniusban.

1938-ban a francia csillagász megállapításai szerint a legnyugodtabb és legbékésebb élet lesz Svájcban és az általános európai izgalom közepette szerinte Svájc lesz az egyetlen viszonylagosan nyugodt terület Európában.

HALLÓ!

A francia kamara 369 szavazattal 196 ellenében bizalmat szavazott Leon Blum kormányának.

Az olaszországi Ravennában tartózkodó Greta Garbo és Stokovski karnagy fogadták a Reuter iroda tudósítóját és kijelentették, hogy nincsenek házassági terveik. Greta Garbo külön hangsúlyozta, hogy nem akar férjhez menni és sohasem volt az a vágya, hogy az oltár elé lépjen valakivel.

Fél millió ember várta a meszkvai pályaudvaron az északi sarkról hazatért Papanin expedíciót és tagjait. A vasutállomáson történt fogadtatás után a sakkutaták a Kremlbe hajtották, ahol Sztalin fogadta őket.

Az Egyesült Államok területén az elmúlt huszonnégy óra alatt borzalmas légörvény vonult végig, amely különösen Illinois, Missouri, Arkansas, Mississippi és Alabama államokban okozott nagy károkat. Az eddig beérkezett jelentések szerint a viharkatasztrófának husz emberélet esett áldozatul. Sok százan megsebesültek és ezrekre rug az elpusztult házak száma. A kár több millió dollárt tesz ki.

A dániai katonai repülőcsapatok részére megvették a német Lufthansától a »Dirmier Wal« hatalmas vízi repülőgépet, a Sámumot. A gépen most dr. Koch az ismert Grönland kutató felderítő utra indul, hogy felmérje Grönland északi részét és elkészítse annak térképét.

A délafrikai Capetown közelében két autóbusz összeütközött és ez alkalommal tizenkét személy meghalt, harmincan pedig megsebesültek. Az áldozatok nagyrésze gyermek, akik egy istentiszteletről voltak visszatérőben.

A keletindiai Bengáliában nagy vihar pusztított, amely alkalommal huszan meghaltak, százan pedig súlyosan megsebesültek.

Az olaszországi Apulai Triggiano faluban egy család bucsuvasorát rendezett a katonai szolgálatra behívott fia tiszteletére. A vacsora után annak összes résztvevői súlyos mérgezési tünetek között megbetegedtek. Három családtag még az éjszaka folyamán meghalt, egy negyedik pedig másnap halt meg. A vizsgálat megállapította, hogy nyulhúst ettek vacsorára, amit vörösréz edényben főztek. Valószínűnek tartják, hogy a rézedények tisztátalansága okozta a mérgezést.

Los Angeles kikötőjében kedd óta megszünt minden forgalom. A kirakó munkások szembenálló szakszervezetei ugyanis nem tudtak megállapodni arra vonatkozóan, hogy melyik szakszervezet tagjai rakják ki a vasúti kocsikból az árukat. A sztrájk miatt 4000 rakodó munkást kizártak. A kikötőben 30 hajó áll, amely a kizárás miatt nem tudja utját folytatni.

Dr. Hodzsa Milán csehszlovák miniszterelnök tárgyalásokat folytat a francia kormány kibővítése érdekében. A nemzeti unió pártjával már megegyezett és ennek alapján ez a 13 képviselővel rendelkező párt támogatni fogja a kormányt. A párt egy tagja tárcanélküli miniszter lesz.

A bécsi városháza közelében egy motoros ágyú felfordult. A szerencsétlenség alkalmával hét tüzér meghalt, többen súlyosan megsebesültek.

A sztáribecsei rendőrség megfejtette a petrovoszeli országút kutjának szörnyű titkát

A petrovoszeli vasúti parkban gyilkolták meg a múlt év júniusában Buzogány Mihály jómódu gazdalegényt — Egy petrovoszeli napszámoslegény és egy juhársz a gyilkos

Titokzatos hátterű rablógyilkosságot sikerült kinyomoznia a sztáribecsei rendőrségnek. A gyilkosság még a múlt év júniusában történt Petrovoszeli közelében. Akkor a Petrovoszeli és Mol közötti országút mellett levő kutban

oszlásnak indult férfiholttestre bukkantak, amelyről megállapították, hogy Buzogány Mihály huszéves petrovoszeli gazdalegény hullája.

A hatóságok azonnal megállapították, hogy gyilkosság történt, mert Buzogány Mihály holttestén sérüléseket találtak. Nyilvánvaló volt, hogy a legényt agyonütötték és azután a kutba dobták.

SZERELMI BOSSZU?

A nyomozás nagy felkészültséggel indult meg, de a gyilkosokat nem sikerült kézrekeríteni. Az volt a feltevés, hogy

Buzogány Mihály szerelmi bosszúnak esett áldozatul.

Ugyanis a legény hosszabb ideig bizalmas viszonyban volt egy szegény petrovoszeli lánnyal, azonban szülei kényszerítésére a szegény lányt elhagyta és hozzáállt jómódu lány után nézett.

A rendőrség ebben az irányban nyomozott és több gyanúsítottat elő is állított, azonban csakhamar valamennyi ellen beszüntették az eljárást, mert bizonyítékok nem merültek fel ellenük.

RABLÓGYILKOSSÁG?

Később arra is gondoltak, hogy Buzogány rablógyilkosság áldozata lett. Ugyanis a legény Szentára utazott sorozásra és

kétezer dinárt vitt magával.

Amikor holttestét a kutból kivették, pénztárcájában csak néhány dinárt találtak.

A rendőrség és esendőrség több havi sikertelen nyomozás után a vizsgálatot beszüntette.

Most végre sikerült az elvetemült gyilkosokat az igazságszolgáltatás keze közé juttatni.

MEGVANNAK A GYILKOSOK!

Csók János becsei rendőrkapitány néhány nappal ezelőtt bizalmas értesítést kapott arra vonatkozólag, hogy a gyilkosok a petrovoszeli határban rejtőznek. Csók János Dolovác Bránkó őrmestert, Szadzakov Bránkó őrmestert és Dzsikics Szvetozár detektívet küldte ki a gyilkosok elfogására. Sikerült is hamarosan le tartóztatni

Tölgyesi András 24 éves napszámoslegényt és Koncsek János negyvenéves juhászt,

mindketten petrovoszeli illetőségűek. Tölgyesit a petrovoszeli, Koncseket pedig a feketiesi tanyákon fogták el.

Csók János becsei rendőrkapitány először Tölgyesit hallgatta ki. Tölgyesit elmondta, hogy Buzogányt Koncsek gyilkolta meg, az ő segítségével. Buzogány Mihályt gazdag legénynek ismerték, egy ízben százassokkal és ezrekkel tömött pénztárcát láttak nála, akkor határozták el, hogy alkalomadtán leütik és kifosztják.

A TÖMÖTT PÉNZTÁRCA ÁTKA

A múlt év júniusának első hetében Koncsekkel együtt a petrovoszeli Kátai-féle kocsmában ivott. Ugyanakkor betért a kocsmába Buzogány Mihály is.

Látták, hogy Buzogánynál sok pénz van.

Megtudták, hogy Szentára készül a sorozóbizottság elé. Koncsek szölt Tölgyesinek, hogy itt az alkalom, Buzogánnyal végezni kell.

Buzogány este eltávozott a kocsmából, hogy a vasútra menjen és Szentára utazzon. Egyedül ment, a két gonosztevő utána osont. Amikor a vasúti park fái alá értek, Koncsek felemelte nagy juhászbóját és hátulról

teljes erővel Buzogány fejére sújtott.

A szerencsétlen legény jajszó nélkül zuhant a földre. Koncsek még néhányszor fejbevágta, majd

előkapta kését és mellbeszurta.

Ekkor már biztos volt arról, hogy nem maradt életben.

A holttestet behúzták egy bokor alá, majd Koncsek elment haza, hogy elhozza számárfogatu talyigáját és a hullát elszállítsák. Tölgyesi azalatt a holttest közelében őrködött, hogy senki a közelbe ne menjen.

AZ ORSZÁGUTI KUTNAL

Koncsek hamarosan visszatért a talyigával. A holttestet feltették és kivitték az országútra. A községhez mintegy két kilométernyire van egy nagy országuti kut, abba beledobták.

Előzőleg azonban Koncsek kivette Buzogány pénztárcájából a benne levő 1900 dinárt,

a saját zsebéből néhány dinárt tett a tárcába és a tárcát visszatette a holttest zsebébe.

Ezután a hullát beledobták a vízbe. A közelben kukoricaszárkékéket találtak, azt szintén a kutba dobálták, hogy a hullát hamarosan meg ne találják.

A pénzen megosztottak, majd elmentek haza. A későbbi folyamán többször találkoztak és Koncsek mindig érdeklődött, hogy gyanakszik-e valaki rájuk. Azonban senki sem sejtette, hogy ők a gyilkosok.

KONCSEK TAGAD

A rendőrkapitány kihallgatta Koncseket is, aki

Yó szokás: este utolsónak

Chlorodont fogpaszta

tagadja, hogy bármi kapcsolatban is lenne a gyilkossággal.

Bevallja, hogy Tölgyesit ismeri, de Buzogányt nem ő ölte meg. Kihallgatása során többször ellentmondó választ adott, azonban még mindig körömszakadtáig tagad.

A rendőrség pénteken délután a két gyanúsítottat szembesitette és

Tölgyesi Koncseknek szemébe mondta, hogy Buzogányt ő ütötte le.

Koncsek azonban továbbra is tagad.

A rendőrség folytatja a vizsgálatot.

A spanyol kormánycsapatok a végső kig kitarának

A nemzetiek elfoglalták Caspe városát

A spanyol hadsziintérről érkezett jelentés szerint a nemzeti csapatok tegnap elfoglalták Caspe városát, több mint ezer foglyot ejtettek és rengeteg hadianyagot zsákmányoltak. Caspa elfoglalását a köztársaságiak hadvezetésének hivatalos jelentése is beismeri.

Csütörtök este negyed 11 órakor ismét nemzeti repülőgépek jelentek meg Barcelona felett és bombákat dobtak le, amelyek husz embert megöltek, igen sokat megsebesítettek.

Barcelonában tegnap államtanács volt, amely úgy határozott, hogy a vörös csapatok a végső győzelemig folytatják a küzdelmet.

Londonból jelentik, hogy Chamberlain miniszterelnök az alsóházban bejelentette, hogy a brit és a francia kormány felhívást intéz a spanyol hadviselő felekhez, hogy vessenek véget az olyan bombázásoknak, mint aminőt tegnap és tegnapelőtt Barcelona ellen intéztek. A francia kormány lépéseket tett a Vatikánnál, hogy a Szentszék is csatlakozzék a felhíváshoz.

— TOPOLAI HIREK. A járási elnökök és jegyzők Presics Mladen járási főszoftgábiró elnökletével ülést tartottak s a községeket érintő ügyekről tárgyaltak. — Többoldalról érkezett panasz alapján a pénzügy-örtség szigoruan ellenőrzi a vendég-lőkben, italmérésekben és kávéhá-zakban a kimért italok fajsúlyát. Megállapították, hogy több helyen az ital nem felelt meg az előirt szá-bályoknak, ezért a kocsmárosokat kisebb-nagyobb pénzbírsággal sújtot-ták. — Kovács Frajkur Ignác, az Önkéntes Tüzoltó Testület nyugal-mazott tagja elhunyt. Temetésén a testület teljes számban megjelent, a koporsót a tüzoltó kocsi talpzatán vitték a nyugati temetőbe. A sírnál a bajtársak nevében Langhof László főparancsnok mondott bucsu beszé-det.

Megérkeztek új **csillárain**
nagyon olcsón árusítom, 2 lámpa csillár 135 dinár
GELB
NOVISZAD, KRALJA PETRA II 23.

— Felöklelte a bika a községi el-nököt. Bajsáról jelentik: A község-háza udvarán levő istállóban elsza-badult a község bikája és garázdál-kodni kezdett az istállóban levő többi jószág között. A lármára ki-sietett Dánics Márkó községi elnök, azonban alig lépett az istállóba, a bösz bika nekitámadt és öklelni kezdte. A bika szarvai szerencsére nem okoztak komolyabb sérüléseket, azonban mire a csordás odaért, ak-korra már Dánics eszméletlenül fe-küdt a földön. Dr. Milin Nenád köz-ségi orvos megvizsgálta Dánicsot és megállapította, hogy az egyik erős ütés csontrepedést okozott Dánics lábán. Beszállították a szuboticiai kór-házba és ápolás alá vették.

— Gyengélkedők, vérszegények és lábbadozók figyelmébe ajánljuk a híres »SERRAVALLO« kinavasbort, amelyről több mint 10.000 orvos nyilatkozott dicsérően. Minden gyógy-szertárban kapható. Reg. S. 3200. II. 24., 1933.

— Betérés Sztáribecsn. Sztáribecsn-ről jelentik: Péntekre virradóra fura a betérés történet Gávrics Józsa sztar-becsei gazdálkodónál. Ismeretlen tettes-ek behatoltak a lakásba és valamennyi párnát, továbbá több öltözet ruhát elraboltak. A csendőrség azonnal nyomozni kezdett és már a reggeli órák-ban megtalálta a tolvajok bizonyára nem látták biztonságosnak, hogy maguknál tartásuk a lopott tolvaj, mert könnyen árulójuk lehetett volna, ezért még az utcán eldobták. A pár-nahuzatokat azonban és a ruhákat megtartották. A 7000 dináros kár jó-része így megtérült, a csendőrség foly-tatja a nyomozást.

— Vétítettképes előadás a noviszádi telepí Gazdakörben. A noviszádi Ada-moviestelepi Olvasó és Gazdakörben vasárnap délután fél 5 órai kezdettel Kezes Béla orvos a ragályos be-tettségéről tart előadást. Az előadás-mal kapcsolatban filmbemutató is lesz.

— Betegek mindig vannak. Ezért feltétlenül szükséges a rendes emész-tésre ügyelni. Orvosok Darmolt ajánlanak felnőtteknek és gyerme-keknek is Megszokás hosszabb hasz-nálatnál sem áll be. Használja tehát Ön is! A kedvelt és jó hashajtó a Darmol. Gyógyszertárban kapható. Reg. 25.801-37.

Rádiumlakodalom

Ritka jubileumi ünneplésre készül a Mackenzie-házaspár az angliai Le-ven városban, egybekelésük 75 éves fordulójára alkalmból. Ennek a szokatlan ünnepnek Angliában nem volt eddig külön megjelölése, az agy házaspár már megülte ezüst-, arany- és gyémántlakodalmat, így különös pontot oko-zott, milyen néven ünnepeljék meg a szokatlanul magas évfordulót. H. Ste-wart, Leven város képviselője, a házaspár régi tisztelője megígérte, hogy gondoskodik az ünnep alkalmas elnevezéséről. Angol szokások szerint egy év után a gyapjú menyegzőt ünneplik, második után a papír-, harmadik után a bőr-, ötödik után a fa-, hetedik után a juhgyapjú-, tizedik után a bá-dog-, tizenkettedik után a selyem-, tizenötödik után a kristály-, huszadik után a kinaí, huszonötödik után az ezüst-, harmincadik után a gyöngy-, negyven után a rubin, ötven után az arany-, halvan után a gyémánt- és hatven után a platina lakodalmat tartják.

Történelmi menyegzőt fog ülni a Mackenzie-család, ha a közvélemény elfogadja a „rádium” megjelölést, a ritka szimbolizmusát, a szokatlan, világi-tó példa sugárzóját. Négy gyermekük él, 29 unokájuk van, 34 dédunokájuk és 3 déd-dédunokájuk. A messzeszéllet nagy család összejele a „rádium-leko-dalom”-ra, a békés együttélés ritka eseményére, az agy házastársak között hatvenöt év alatt egyetlen egyszer sem volt komolyabb nézeteltérés.

A „Göres” korcsmában

Bus csángó bajtárs, ülj le mellém.
Az asztalon vérszínű bor van:
Szilaj busongás tépi lelünk,
Talán vigaszt lelünk a borban.

Lásd, a sarokban már hangolnák
Duhaj nótára a cigányok;
Sóvár szemük im észre vette,
Hogy bennünk rág turáni átok.

Huj! Kezdek is: a klarinét sír,
Már jajgat a hegedű hurja,
A cimbalom zokog, tárogató meg
A panaszt zsongón, fájva bugja.

Mi fáj neked, Csaba vérének
Boldogtalan bus ivadóka,
Hogy nyomorultan sír a lelked
És nem tudsz felvidulni néha?

Huj! Huj! Igyunk... aztán fel az asz-
A ropogást ott vigan járjuk, [Itala,
Ami szívünket nyomja, tépi,
Azt borba-, dalba mind kitárjuk!

Vérteltes ősi fájdalomtól
Zokogni többé rá sem érünk:
Nem csillapul le ugy se többé
Elátkozott turáni vérünk.

SZABADKA GYULA

— Női kötött-ruhák és pulloverek szép fazonokban olcsón kaphatók: Fischer J. és Fia cégnél, Noviszádon.

— Baleset, veresedés, égési sebek. A noviszádi kórházba esütőtörökön és pénteken három súlyosan sebesült egyént szállították be a mentők. Ra-dos Sztáribecsnó vasutas munká közben véletlenül lezuhant az egyik vasuti kocsiról és fején, valamint vállain súlyos zúzódásokat szenvedett. Állapota nem életveszélyes. — Mijatov Danica noviszádi háziorvosnál súlyos testi sérülésekkel szállították be a kórházba. A leány összeverekedett Jovánovics Jován cigányról, aki a vereke-dés hevében valamilyen tompa tárgy-gyal komolyabb természetű sérülése-ket ejtett Danica testén. Jovánovics ellen megindult az eljárás. — Babják Mara 28 éves kulpiné leányt életve-szélyes égési sebekkel szállították be a kórházba. A szerencsétlen lány az udvaron tüzet akart gyújtani a kátlan alá, a szél a ruhájára terelte a lángo-ka, meggyulladt és életveszélyes égé-si sebeket szenvedett. Állapota válsá-gos.

— CSANTAVIRI HIREK. A köz-ségi előjáróság március 21-én 14 pár cipőt és 14 öltözet téli ruhát szerez be a rendőrség s a kisbírók részére. A beszerzés nyilvános ár-lejtés útján történik. — Március 19-én bérbeadják a kórházi földet és a zsednikai piacteret. — Az 1921-ben kibocsátott belső kölcsön kötvények beváltása megkezdődött. A beváltá-sok 1942 szeptember 14-ig történnek. A beváltásokat, kötvények kieser-ülését az adóhivatal, vagy pedig az Odelenye Drzsavnih Dugova i Drzsavnog Kredita, Beograd, végzik teljesen díjtalanul. A kötvényeket bejelentőlapppal és jegyzékkel kell benyújtani.

— Előadás a szubotici katolikus egyesületek székházában. Cserjés Sándor jezsuita rendi szerzetes, a buda-pesti rendház ismert hitvezetője, a hét végén Szuboticeára érkezik és a kato-likus egyházat érintő egyházi és vi-lági kérdésekről előadást tart a szu-botici katolikus egyesületek Haram-beséseva utcai székházában. Az első előadás, amelyet konferencia előz meg, vasárnap este lesz. Cserjés Sándor jezsuita atya hétértől szombatig minden este fél nyolckor előadást tart a hi-vőknek.

— Fel akarták gyújtani a becei Kiss család. Sztáribecsn-ről jelentik: Csütörtökre virradó éjjel eddig ismeretlen tettesek fel akarták gyújtani a becei határban levő Kiss család. Az éjszakai órákban a csárdában tartó-zkodó gyanús fényt láttak az udvar felől beszűrődni, azonnal kiszaladtak és látták, hogy az udvarban felkupo-zott szar égni kezd. A szarkep köz-vetlen a csárda földek felőli részén volt, amerre senki sem szokott járni. A tüzet a házbelleknek és vendégeknek sikerült még idejében lokalizálni, azon-ban, haesak néhány percet késlekedvol-na, a lángok belekapnak a csárdába is és elkerülhetetlenné vált volna a csárda pusztulása. Az esetet jelentet-ték a hatóságoknak s a helyszínen megjelent hatósági bizottság megállá-pította, hogy a tüzet gyújtogatás okoz-ta. A nyomozás megindult.

— Szövetségbe tömörülnek a pet-rovgrádi kultúregyesületek. Petrov-grádról jelentik: A báni hivatal jóvá-hagyta a petrovgrádi kultúregyesüle-tek szövetségének alapszabályait. A szövetség vasárnap, március 20-án tartja közgyűlést délelőtt 9 órai kez-dettel. A közgyűlésen megválasztják a végleges vezetőséget.

Egyedül borotválkozók

kérnek, hogy saját érdekében, le-velezőlapppal tudassák pontos címüket és fog alkózásukat, miert ingyenes posta-csomagot kapnak. Címeket kéri:
KONBINOS, Marlbor, Postfach 70

— FEKETICSI HIREK. A község képviselőtestülete a pótdát 10%-kal leszállította és az iskolaszék költségve-tési tervezetét újabb átdolgozás céljá-ból kiadta a községi iskolaszéknek. — Az előjáróság úgy határozott, hogy a Szeklostól a vasuti állomásig terjedő utszakasz költségeihez, az összköltség 20%-ával, a verbász—feketecsi utvonál kijavításához anyaggal és munkerő-vel járul hozzá és erre a célra sürgő-sen igénybe veszi az e hó végén Né-metországba, mezőgazdasági munkára induló kulukköttelesek munkaszolga-tását. — Több kisebb-nagyobb segély-kérvény leírnyalása után megalaki-tották az állandó bizottságokat, ame-lyekbe a következő képviselőtestületi tagokat delegálták: pénzügyi bizottsá-gba: Bika Sándor községi elnök, Häuser Jakob gyógyszerész, Welker Krisztián földbírtokos, Marceskó János és Lódi Gáspár gazdálkodók; gazdasá-gi bizottságba: Papp László, Gál Ist-ván, Ziegler Adám és Gutwein Péter gazdálkodók és végül az építkezési bi-zottságba: Sandt Péter községi el-nök, Ori János és Sipka Dragomir köz-ségi tisztviselő. — Az előjáróság Dr-darszki Ráda és Brankov Obrád köz-ségi tisztviselők szolgálati idejükbe 10—10 évet ismert be nyugdíjogosult-ság szempontjából. — A Bata cég fe-ketecsi fiókjának községi pótdát alól való mentességi kérvényét az előjáró-ság elutasította. — Végül elhatározta az előjáróság, hogy a nemzetközi ut két oldalán nyíló keresztutcaák kiköve-zéséhez haladéktalanul hozzá fog és egyelőre a kulukkötteleseket szőlőja be ennek a munkának a végzésére. — Ugyesintén megkezdte a nemzetközi ut mindkét oldalán előrvezetett és kivá-gott különféle fáknaak gömbakáccal való pótlását, amely célra az előjáró-ság 1000 darab faesemetét szerzett be.

— A nap rásütött a nagyítóra — el-égett a kender. Krémes Mátyás vepro-váci gazda tanyáján tegnap a gyere-kek nagyítóüveggel szórakoztak. A nagyítóüvegnek azt a tulajdonságát gyakorolták, hogy ha nap-sugár hatol át a lenesén, olyan hőt fejleszt, amely gyújtani is képes. Meg is gyulladt a kender és leégett három hold termése. A Jugoszlavia biztosítónál volt bizto-sítva a termés és így a hétezer diná-rós kár megtérül.

Biztosítsuk tőz kár ellen

ingó és ingatlan vagyónunkat a
JUGOSZLAVIA
Általános Biztosító Társaságnál
Fiókjá: Noviszád, Petra Žrnjnskoj 56
Képviseletek mindenütt

— Újabb bicskázás Szuboticián. Csütörtökön este ismét bicskázás történt Szuboticián. Lenésár György 22 éves lakatossegéd zsebkésével kétszer mell-beszúrta Horlog János borbélyeséget. A bicskázás előzménye, hogy Lenésár néhány nappal ezelőtt az uccán ismeretlenül megszólította és zaklalta Ho-rlog János hugát, aki emiatt panaszt tett a bátyjánál. Horlog este a Szre-yaeska uccában összetalálkozott Len-esárral és kérdőre vonta, mire Len-esár hirtelen bicskát rntott és össze-szurkálta Horlogot, akít súlyos sérülé-cekkel, életveszélyes állapotban szállították a kórházba. A rendőrség megindította a nyomozást a szurkáló-zsekerítésére.

Vétkes könnyelműséget követ el, ha

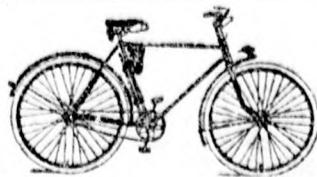
kerékpárt

vásárolni
mielőtt

SZENES

raktárát megtekinteni

Szuboticián, B. Topolán, Kulán

Hitler Adolf birodalmi kancellár bevonulása Bécsbe

— Vasárnapi áramszünet Noviszádon. A noviszádi villanytelep igazgatósága közli, hogy vasárnap, 20-án reggel 6 órától déli 12 óráig szünetel az áramszolgáltatás a Vladike Gedeona, a Bana Dunyicsa, a Vojv. Marka Miljanova, a Filipa Visnjicsa, a Gyorgya Rajkovicsa utcákban és környékén.

— Segített a mérlegnek egy deszpotováci kereskedő. Petrovgrádról jelentik: A petrovgrádi törvényszéken eszürtök délelőtt tárgyalták Tili Miklós, Schmidt Ferenc és Meng János banatszki deszpotováci kereskedők bűnperét. Az volt a vád ellenük, hogy olyan súlyokat használtak a mérésnél, amelyek használatát a mérleghibesítő hivatal tiltotta. Tili és Schmidt tagadták a vádat és kijelentették, hogy a súlyok az üzlethez voltak ugyan, de nem használták. Meng azzal védekezett, hogy a mérleghibesítő hivatalban megengedték a súly használatát mindaddig, amíg új súlyt beszerez. A bíróság Tili és Schmidtet felmentette a vád alól. Mengot pedig 120 dinár pénzbüntetésre ítélte.

— A Kerületi Munkáspénztár, valamint Merkur betegsegélyező egyesületek egyedüli szemüvegszállítója **BENEDEK** diplomás optikus Noviszádon, Kralja Alekszandra 16. Pontos kiszolgálása érdekében minden szemorvosi receptjét ezen speciális szaküzletben készíttesse el.

— Lengyelország ujjaszületése. Nagyobb szereplésnek nem érhet nemzettel, mint ami a lengyeleket sújtotta száznegyven évvel ezelőtt, szomszédai: az oroszok, poroszok és osztrákok féktelen hódításgyűlkében az országot elűrték Európa tércéjéről. De egy nemzetet, amelyben életérő van, nem tud eltörölni tartósan a föld színéről soha semmiféle hatalom. A lengyelekben volt életérő s nem nyugodtak bele sorsukba és 1918-ban kivitták a független Lengyelország megalkulását. Azóta tervszerű nagy munka folyik Lengyelországban és arról a gazdasági államépítő munkáról közöl képekkel illusztrált cikket az Ujság című folyóirat most megjelent legújabb száma. Sok más érdekes írás, elbeszélés, természetrajzi vonatkozású leírás, vers, regény, rejtély stb. teszi teljessé a szépen kiállított tartalmú folyóiratot, amelynek előfizetési ára egy évre mindössze tíz dinár. Kérjen még ma mutatványszámot a kiadóhivataltól: Petrovgrad, dr. Tirs u. 3. szám.

SZÍNHÁZ-FILM

Budapestről vonul hadba

a „Bátor ólomkatona”, hogy meghódítsa a világot

(Budapest, március)

Mr. James (Jimmy) Willing Londonban alumíniumgyáros. Ezenkívül neves autóversenyző (Monte Carlóban most nyert díjat) és saját lovaira fogad a londoni lóversenyeken. A múlt héten ez a Mr. Willing csak beült az autójába. Egy rohanás Pestre. Megfürdött és egy másik rövidebb rohanással a Múzeum körut egyik hatalmas bérpalotájának ötödik emeletére szaladt.

Mert itt ezen az emeleten egy műteremben ebben a pillanatban harminc magyar művész dolgozik! James Willing-nek dolgoznak. Az történt, hogy ez a harminc fiatal magyar művész meg akarja kontrázní Walt Disney-t. Ott a stúdióban három színes rajzfilm készül Anglián és Amerika számára — angol pénzen. Mr. James Willing ugyanis letett az asztalra 150.000 pengőt, hogy a magyar művészek lelkesedését és tehetségét támogassa.

James Willing azért van Pesten, hogy a munkát egy kicsit ellenőrizze.

Hogy történt az egész? Mondja el Mr. Willing maga:

— Londonban bemutattak nekem egy fiatal magyar rajzoló-művészt, akinek Halász János a neve. Többszöri találkozás után felmerült az idea: miért ne lehetne színes rajzfilmeket gyártani Angliában, ahogy Walt Disney és Max Fleischer csinálják Amerikában? Láttam Mr. Halász rajzait. Olyan eredetiek és tehetségesek, hogy elhatároztam: támogatni fogom. És amikor az ötletet realizáltuk, akkor merült fel az a gondolat, hogy a filmet Magyarországon kellene megrajzoltatni, ma-

gyar művészekkel.

— All right — mondtam. Halász Budapestre jött, szerződtette munkatársait, berendezte a stúdiót, én

előirányoztam 150 ezer pengőt

és a munka megindult. Most már örömmel látom, hogy nagy iramban folyik!

— A terv az, hogy Halász vezetése alatt egyelőre négy színes rajzfilmet fogunk produkálni. Az első, amelynek címe: »A muzikus ember«, már majdnem készen van Ezen Londonban dolgoznak. A második film meséje egy híres Andersén mese. Címe: »Bátor ólomkatona«. Ezen dolgozunk most Budapesten. Mr. Halásznak harminc munkatársa van, akik valamennyien kitűnő művészek.

— A munka igen nagy és nehéz. Hetenkint ezer rajznak kell elkészülni. A »Bátor ólomkatona« hoz például

36.000 rajzra

lesz szükség. Eddig kész van belőle 6000. Óriási munka, de ezek a magyar fiúk igazán remek tempóban és nagyon ügyesen dolgoznak.

— A film technikai részét Londonban fejezzük be. Ott csináljuk a zenei felvételeket és a szinkronizációt. A színes film természetesen angolul fog beszélni és az angol mozikban mutatjuk be először.

— A »Bátor ólomkatona« után még két film következik, mindketőt Budapestben rajzolják.

— Őszintén mondhatom, hogy az eddigi munkával a legteljesebb mértékben meg vagyok elégedve. A film alakjai, elgondolása nagyon érdekes. A színezés hallatla-

ERTESITEM

az igen t. hölgyközönséget, hogy

női divattermet nyitottam

Kralja Peira I. 7 szám alatt (udvar I. emelet) valamint arról, hogy magammal hoztam a

LEGUJABB PÁRISI ÉS BECSI MÓDELLEKET,

melyek szerint elsőrendű kidolgozást nyújtok. — Szíves pártfogást kérve maradok szolgálatkészen

MADACKI JULIA

nul művészi, finom és ami a legfontosabb: eredeti!

— Jól tudom, hogy Amerika technikai és anyagi fölényével nagyon nehéz a verseny, de én bízom ezekben a magyar művészekben. Olyan lelkesen, annyi szeretettel és ötlettel dolgoznak, hogy számottevő és értékes sikerre számítok. Ezért a lelkesedésükért és a tehetségükért támogatom őket pénzzel — és végül minden bizalom megvan ahhoz, hogy egy ilyen lelkes munka — nekem is jó üzlet lesz!

— Annyit is elárulhatok végül, hogy ha az első három filmnek érdekes sikere lesz, akkor

ezt a harminc magyar művészt vonatra rakom és viszem ki őket Londonba.

ugy ahogy vannak. Ott akkor egy nagyvonalú rajzfilmgártás fog megindulni!

A harminc magyar művész mind fiatal! Maga Mr. James Willing, annak ellenére, hogy egyenjogú társa az apjának az alumíniumüzletben, még alig 28 éves.

Egy hónapot tölt Magyarországon STOKOWSKI ÉS GRETA GARBO

A világhírű karmester jótékony célú nyilvános főpróbát vezényel Budapesten

Budapestről jelentik: Egy nagy hangversenyvállalkozó meghívta Stokowskit, a világhírű karmestert, akinek Greta Garbóval való esküvője a közeli napokban lesz Taorminában.

A budapesti menedzser levelet kapott Stokowskitól. A világhírű dirigens közli, hogy Magyarországgal szemben nem támaszt olyan anyagi igényeket, amelyek itteni szereplését lehetetlenné tennék. Bejelenti, hogy a hangverseny nyilvános főpróbáját ingyen dirigálja a Budapesti Hangversenyzenekar alapja javára.

Megírja Stokowski azt is, hogy egy hónapot akar eltölteni Budapesten és a magyar vidéken.

hogy megismerje a magyar népet és a magyar zenét, valamint a cigánymuzsikát. Hollywoodban került összeköttetésbe magyarokkal, óriási sikere volt Liszt rapszódiájával, már csak azért is eljön Magyarországra. Levelében van egy rész, ahol kedvenc zeneszerzőiről ír. Bachról, Brahmsról, Wagnerről, Debussyről és az oroszokról.

— Hangos mozi Mólon. Mint értesülünk a Mólon régóta fennálló Kovács féle mozi át szereltetik hangos mozivá. Az előmunkálatok már annyira előre haladtak, hogy 25-én, de legkésőbb 27-én a hangos előadások megkezdődnek. A hangos gépeket a topolai Nagy mozi tulajdonos szállítja és szereli fel.

SPORT

Ma délután alighanem kicsi lesz a NAK-pálya nézőtere

Negyednégy órakor NAK-Nemzeti, előtte NAKb-Textil

A noviszádi közönség általában nem panaszkodhat, a közeli Beogradból elég sűrűn látogatnak el nagy csapatok a háni székvárosba, de rendszerint azok a külföldi csapatok is utaznak Noviszádot, amelyek Beogradban vendégszerepelnek. Így jutottunk többek közt a prágai Spártához, a bécsi Rapidhoz, Ausztriához és sok olyan egyesülethez, amelyeket mindenütt a világon szívesen látnak.

Magyar csapat azonban már öt éve nem járt itt, s ez önmagában is fokozza a Nemzeti mai bemutatkozásának jelentőségét, nem is beszélve arról, hogy a magyar futball magas színvonalra fojtán minden magyar együttes vendégjátéka kiemelkedő esemény. A noviszádi közönség is emlékszik még a Pécs-Baranya, Ferencváros és Újpest játékaira s ez az emlék az azóta elhelt jónéhány esztendő alatt sem mosódott el.

A magyar futball Európában vezető szerepet játszik s ennek a világhírű ismétlőnek egyik méltó képviselője a Nemzeti, a NAK mai és a Vojvodina holnapi ellenfele. A Nemzeti mindig megbízható, jó köz-pesapatnak számított, amely ellen még a legnagyobbak sem mehetnek biztosra, amint azt a

legutóbbi bajnoki eredményei is igazolják. A bajnoki szünetekben szívesen látott vendég minden országban s ezeken a parttyákon is magyaszertűen megállja a helyét, amire talán elég példának felhozni a zürichi HASK legyőzését. Dr. Dietz, a magyar szövetségi kapitány elvitte a Nemzeti három játékosát Nürnbergbe; helyettük a debreceni Markos, Finta, Békési és Hajdu jön el Noviszádra, valamennyi jóságosú név s így a Nemzeti ma és holnap olyan csapatot áll ki, amely a magyar futball világhíréhez méltóan, szépen, jól és eredményesen fog szerepelni.

A nagy ellenfél ellen a NAK a szubotivai játékosok nélkül, a tőlük kupa-csapatával áll ki, amely sokkal jobb a bajnokságban kudarcot vallott együttesnél. Így újra teljes lesz a kékfőhérfedezetor és védelem, hogy fechtartó-tassza a vendégesapat rohamait s a esatársorban is lesz egy-két ember, aki komoly dolgot adhat a Nemzeti kapusának. Győzelmet vagy döntetlent természetesen nem várunk se a NAK-tól, se a Vojvodinától holnap; megelőgszünk azzal, ha a Nemzeti lelkes játékkal teljes tudásának kifejtésére bírják, s ebben az esetben, függetlenül az ered-

ménytől, ritka sávezeiben lesz része a közönségnek.

Az órási érdeklődéssel várt mérkőzés negyednégy órakor kezdődik a NAK-pályán, előtte a NAK B) játszik a Textil ellen. A főmérkőzés két résztvevője alighanem így áll fel:

NAK: Sovén — Szilágyi, Lersch — Haasz, Thurzó, Kotrba — Frank, Maták, Wölner, Longaver, Bódy (Kovács).

Nemzeti: Angyal — Kövágó, Flóra — Tuul, Békési, Szalay — Markos, Molnar, Finta, Bihámy, Hajdu.

Rövid sport hírek

Ausztria kiválása folytán megüresedett egy hely a párisi világbajnokság 16-os mezőnyében. Nincs kizárva, hogy Ausztria helyett Jugoszlávia játszhat majd még akkor is, ha nem tudná ki-vernii a lengyeleket.

Írország Belfastban 10 arányú győzelmet aratott Wales válogatott csapata felett.

Avar Richárd vasárnap a bukaresti Rapid csapatában a szülővárosában, Aradon játszott. A mérkőzést végig-nézte Avar ödesapja is, aki a nagy izgalomtól szivgörsöt kapott, s még ott a tribünön meghalt.

A csehszlovák első ligában holnap a következő bajnoki mérkőzések lesznek: Spárta—Náchod, Kladno—Viktoria Pilsen, Bratislava—Prostějov, SK Pilsen—Szlávia, Zidenice—Pardubice, Slezska Osztrava—Viktoria Zlaskov.

Az 1940-i teli olimpia a japán északi részében fekvő Sapporo városban lesz. Az 1941. évi olimpia rendezési jogát London, Budapest, Helsinki, Lausanne és Athén kéri. Végleges döntés ebben az ügyben a NOB nyári ülésén lesz.

Magyar — német válogatott futball-mérkőzés eddig tizenkettő volt, s ezek közül Magyarország hatszor, Németország háromszor győzött, míg három mérkőzés döntetlenül végződött. A gólarány 30—22: Magyarország javára.

A NAK hivatalos hírei. A mai mérkőzésekre a következő játékosok megjelenését kérjük: A Textil ellen Lukács (Oláh), Tajti, Babuskov (Wengrin), Fehér, Saró, Jovánovics, Kurucz, Kiss, Tomcsányi, Tickmayer, Bartha, Taris-lékok Schneider, Boross és Matheusz. Jelentkezés háromnegyedkét ókor az öltözőben. A budapesti Nemzeti ellen: Sovén, Szilágyi, Lersch, Haasz, Thurzó, Kotrba, Frank, Maták, Wölner, Longaver, Bódy és Kovács. Jelentkezés háromnegyed 3 órakor az öltözőben. — Az alábbi rendezők és pénztárosok megjelenését kérjük félkét órára a pályán: Werner, Wagner, Budák, Klampfer, Sukics, Csirics, Güttel, Palkó, Martens, Hummelbach, Anial és Hauswirth. — Az Osztyekre utazó ifjúsági válogatottak: Horváth, Kolárszki, Vinal, Németh, Molnar és Karaba teljes felszereléssel, főhérfedezettel (trékó öltözék) félkét órakor jelentkezzenek a vasúti-múson Dobrodolcski alszövetségi kapitánynál. — Holnap délután 9 órakor az összes ifjúsági játékosok jelentkezzenek a pályán edzőmérkőzésre. — A vezetőség.

Rómában holnap olasz—magyar iskolai vívóverseny lesz. Berlinben pedig ma este atlétikai fedettpálya-versenyi rendeznek, amelyen Gyémán, Igli és Kovács magyar atléták is részt vesznek.

Meggyengül a VSC. Április első napjaitól szolgálatra vont be a VSC két legjobb játékosát, Kunz Frigyes kapus és Gruz Jenő hátvéd. A közönségszerető csapatot ellen álló VSC a játékosbevonás miatt aligha fogja a tavaszi fedettpályán továbbra is élvezhetően játszani.

Von Tschammer—Osten németországi sportvezér megbízásából Schulenburg gróf repülőgépen Bécsbe utazott, hogy elvégezze az osztrák sportbeolvasztását a birodalmi sportszövetségbe. A cionista Hakoah egyesület mint már jelentettük, megszűnt, s a bajnoki mérkőzéseit 30 arányban igazolják ellenfelei javára.

A fekete LOVAG
regény írta Falkay Viktor

— Nagyon jó lesz ez nekem — suttogá Jarosinszky a kocsmáros-hoz — és csak arra kérlek, hogy amint megvirrad kelts fel, hogy utamat folytathassam.

A kocsmáros ezután udvariasan jó éjt kívánt és eltávozott. Jarosinszky egyedül maradt, közvetlen közelében Karsinszky gróf kedvesének, akitől most csak egy deszkafal választotta el.

Óvatosan és nesztelenül a deszkafalhoz ment és figyelt. Az alvó hercegnő egyenletes lélegzetén kívül semmi nesz sem hallatszott.

10. FEJEZET

A megvetett szerelem

Jarosinszky a kicsiny kamrában nem sokáig gondolkodott. Erős vállaival a deszkafalnak fekiúdt és egy erős nyomással keresztültörtöte azt.

A deszka roppant és éppen elegendő nyílás támadt, hogy Jarosinszky keresztül bujhasson rajta.

A deszkafal ropogása felébresztette álmából az alvó hercegnőt.

Jarosinszky László keresztül bujva a nyíláson, a hercegnő ágyához lépett.

Ijedt sikoly hagyta el Paulovna

hercegnő ajkát, amint a férfit ágya előtt megpillantotta. Tágra nyílt szemekkel bámulta őt, féltetével ágyából felemelkedve.

De ahelyett azonban, hogy ijedt ségét árulja volna el a hercegnő, vagy pedig segítségért kiáltott volna, kitérta karjait, mintha hullámlázó hófehér keblére, amelyet finom csipke takart, akarta volna ölelni.

— Jarosinszky László! — hallatszott a hercegnő ajkáról.

De e felkiáltás nem az ijedtség, hanem a forró, olthatatlan vágyódás hangján hallatszott.

A hercegnő úgy ejtette ki a nevét, mintha epedve, vágyakozva, türelmetlenül várta volna őt.

És Jarosinszky ott állt előtte a kicsiny szobában, amelynek ablakán a hold fénye világított be és alakját körülövezte, halvány arcával, fekete hajjal, szemében pedig a tűz és izgatottság fénye lobogott.

— Paulovna hercegnő! — kiáltá Jarosinszky, törét visszadugván övébe — nem mint ellenség jövök, nem mint a fekete lovag, mint retteggett rablóvezér állok előtted, hanem mint ember, aki-nék féltett kincsét, drága szerel-

mét a bitófától mentetted meg! Bocsáss meg tehát hercegnő, hogy álmodat megzavartam és ily erőszakos módon betörtém hozzád, de te vagy az egyedüli, aki megmondhatja nekem, hogy merre keressen az én drága Erzsébetemet!

— Ó, én tudtam, hogy te jönni fogsz — felelé a hercegnő — már Varsóban vártalak téged Jarosinszky! Bár csak kellemes hírt mondhatnék neked, Jarosinszky! De légy erős... Szomorú hírt kell közölnöm veled... Bach Erzsébet meghalt!... Midőn az örültek házába akarták szállítani, elvesztette eszméletét teljesen és nem tért többé magához!...

Mintha tört döftek volna Jarosinszky szívébe, úgy hatottak rá a hercegnő szavai. Szemeibe könny nyek gyűltek és arcát egy pillanatra tenyerébe rejté.

Mindez azonban egy pillanatig tartott, mert a szomorú hír nem találta készületlenül.

A borzasztó izgalmak, amelyeket a szegény Erzsébetnek ki kellett állania, a testi gyötrelmek, amelyeket a börtönben el kellett szenvednie, tönkretették a szegény leány amugy is gyenge szervezét. A halál csak megváltotta őt eme szörnyű kínoktól.

— Szegény Jarosinszky! — hallá a fekete lovag résztvevő hangon maga mellett suttogni.

És amint fejét tenyeréből fel-emelé, Jarosinszky maga mellett látta állani a szép orosz hercegnőt. Halkan, minden zaj nélkül kelt fel fekhelyéről, egy libegő pongyolát dobott magára és Jarosinszky mellé állt. Körömfekete

haja kinyitva omlott testére, amely mint egy gyászruha fedte be formás idomait.

— Siratod szerelmed halálát — suttogá Paulovna hercegnő. — Ne sirj, ne könnyezz, Jarosinszky, az a szöke német lány nem volt hozzád illő! Az a szöke báránynak nem illett a mérges farkashoz, aki az erdő vadonjában tartózkodik. Más nő illik hozzád, Jarosinszky, olyan nő, aki hű kísérő lehet, aki a te erődhez illő.

— Ó, szegény Erzsébet! — sóhajta a fekete lovag.

— Ne sirasd őt Jarosinszky, nem illett ő hozzád — folytata hévvel a hercegnő. — Oly nő kell neked, aki szép és fiatal, aki képes lesz téged ettől a vad élettől elszoktatni és belőled újra előkelő nemest csinálni, sőt még nagyobb tud tenni, aki teged rangban még magasabbra tud emelni. Oly nőre van szükséged Jarosinszky, aki egész vagyonát lábaidhoz rakja, aki fényes életet kínál neked és ne habozzál! Felejtse el a szerencsétlen Bach Erzsébetet Jarosinszky, mert ilyen nő tárja ki feléd ölelő karjait, hogy boldoggá tegyen!

Ha e szavak nem árulták volna el Jarosinszkynek, hogy mi ment végbe e szép asszony lelkében, ha hangjának melegsége nem tárta volna fel azt a vágyakozó szenvedélyt, ha szemének tüze nem lett volna elég Jarosinszkynek, hogy a hercegnő érzelmeiről meggyőződjen, akkor sem támadhatott kétsége aziránt, hogy Paulovna hercegnő szereti s becsüli, mert egy hirtelen mozdulattal meg-

Befejeződött Vrbász asztali tenisz bajnoksága. Most fejezték be Vrbász 1938. évi asztali tenisz bajnokságát a küzdelmet. A nagyszámú jelentkező közül tizenheten játszották végig mérkőzéseiket. Vrbász múltévi bajnoka, Panyi Pista katonai szolgálata miatt nem védhette meg bajnokságát. Az új bajnok múlt évben a második helyen végzett s így idei győzelme nem jelent meglepetést. A versenyzők a következő eredményeket érték el: Löwy 32, Mornau 28, Schindler 26, Mensch 26, Kunz Frigyes 20, Schneider Ottó 20, Bertron Ferenc 18, Kunz Károly 18, Károly 18, Nádor 18, Nádori 16, Schneider Károly 12, Kirst 8, Ruch 8, Paul 6, Wiszmegh 6, Weber 2 és Kriszponz Lajos 2 ponttal.

A noviszádi ökölvívők meghívást kaptak Vrdnikre, ahol holnap nagy ökölvívő versenyt rendeznek. A noviszádiak közül a versenyen indul: Tóth István (nehézsúly), Poronics Pető (félnehézsúly), Baji Mihály (középsúly) és Himmelsbach István (könnyűsúly).

KUGLI HIREK

A noviszádi Rádnicski alább felsorolt játékosait kérem, hogy ma este 8 órára jelenjenek meg a Kott-pályán az Újra elleni bajnoki mérkőzésre: Vorlicsek, Rádó, Százi, Fóris, Eozet, Lenkes, Iles, Lakatos, Csauth L., Máttyás, Tartalékok: Sebők, Tomics és Bozók. Úgyanezek a játékosok holnap (vasárnap) délután félkettőkor jelentkezzenek a Torzsai AND elleni mérkőzésre. — Az ellenőrző bizottság tagjai: Takács S., Bozók, Csauth L. és Szabados ma este 7 órára szüveskedjenek megjelenni a klubhelyiségben. — Az elnök.

NOVISZAD: Heraklesz — Zselyezni csefr. 253:211. Bajnoki, híró Farkas, Lózsionica-pálya.

A noviszádi Heraklesz összes játékosait kérjük, hogy ma este felbőle-
nő jelenjenek meg a közös edzésen, amelyen elhatározzuk, melyik pályán rendezzük meg a Zmajev'e elleni bajnoki mérkőzést. — A vezetőség.

KÖZGAZDASÁG

A szérumgyárak sertéseit csak erre a célra szolgáló hentesüzletekben szabad eladni

A földművelesügyi miniszter rendelete a szérum és vírus sertések eladása ügyében

A hentes és mészáros mesterek körében már régen mozgalom indult meg, hogy a hatóság rendezze a szérum és vírus sertések husának eladását. Eddig az volt a gyakorlat, hogy ezeknek a sertéseknek a husát kisebb hentesek zavartalanul eladták, anélkül, hogy vevők tudták volna, milyen sertések husát veszik.

A földművelésügyi miniszter most új rendeletet adott ki ebben a kérdésben és ezzel hatálytalanította az 1937. éprilis hó 20-án és 27-én kelt rendeleteit.

Az új rendelet értelmében a vírus sertésekből zsírt lehet olvasztani, de

kolbász készítése szérumra tilos az ilyen husból.

A vírus sertések husát a következő feltételek mellett lehet eladni: 1. Olyan helységeket, ahol nincsen nyilvános mészárszék, amelyben kisebb értékű vagy feltételelesen jónak minősített húst árulnak, vagy ahol nincsen elég ilyen üzlet, ott a szérum intézetek maguk nyithatnak olyan üzleteket, amelyekben a vírus húst eladhatják. Ez üzleteken azonban a következő felírásnak kell lenni: „Vírus sertések sterilizált húsának eladása”.

2. A vírus sertések husának ára 20

százalékkal olcsóbbnak kell lennie, mint a többi sertéshusnak. Az árat az üzletben feltűnő helyen ki kell függeszteni.

3. Egy személynek — illetve egy háztartásnak — naponta legfeljebb 3 kiló húst szabad eladni, vagy egy füstölt sonkát, tekintet nélkül súlyára.

4. Lakanyák, nyilvános konyhák, szegényházak, fogházak, kórházak és hasonló nyilvános intézetek, annyi húst vehetnek, amennyire szükségük van.

5. Mészárosoknak, henteseknek, vendéglátóknak és olyanoknak akik nyers vagy feldolgozott húst adak el, tilos vírus sertések húsát vásárolni, vagy azt eladni.

6. A vírus sertések húsát eladó hentesüzleteket a községi állatorvos naponta ellenőrzi, mégpedig díjtalanul.

7. Az állami állatorvos fiznaponként vizsgálja felül ezeket a hentesüzleteket.

8. Ezenfelül a községi és állami állatorvos bármikor ellenőrizheti ezeket az üzleteket.

9. Az üzletekben rendes könyvet kell vezetni az ellenőrzésről, amit az ellenőrző állatorvos köteles aláírni.

Ez a rendelet 1938. június 10-én lép életbe.

Németország és Ausztria fél milliárd dinárral vannak érdekei a jugoszláv vállalatokban

A német tőke a jugoszláv közgazdaságban még nemrég igen jelentéktelen összeggel, 54,6 millió dinárral volt ér-

dekelve. Ebből az összegből 21,5 millió részvényekben, 33,1 millió dinár pedig hitelekben volt kihelyezve.

A legutóbbi időben azonban több részvénytársaság alakult Jugoszláviában, nagyrészt német tőkével, ugyhogy ezekben a vállalatokban körülbelül

száz millió dinár erejéig vállalt érdekeltséget a német tőke.

Ausztria ezzel szemben sokkal nagyobb mértékben vállalt érdekeltséget Jugoszláviában és 366,2 millió dináros tőkebefektetéssel a külföldi államok közül a hetedik helyet foglalja el Jugoszláviában. Az egyes külföldi államok a következő összegű tőkéket helyezték el jugoszláv vállalatokban:

	Mil. Din.	Az összes külf. tőke %-a
Franciaország	1056	16,99
Anglia	873	14,06
Csehszlovákia	741,2	11,93
Svájc	707,3	11,38
Olaszország	498	8,01
Egyesült Államok	424,8	6,83
Ausztria	366,2	5,89

Ausztria és Németország egyesülése után a Német Birodalom összesen 16 milliárd dinárral van érdekelve jugoszláv vállalatokkal.

Az államvasutak ötszáz új vasúti kocsi rendelnek

Az államvasutak vezérigazgatója tervet dolgozott ki 500 új vasúti kocsi beszerzésére. Az új kocsik beszerzése 120 millió dinárba fog kerülni. Az 500 új kocsi között több olyan lesz, amelyet nemzetközi forgalomban használnak, ezenfelül lesznek személy és teherszállító is.

A legközelebbi duntbányai vásárok: Pancsevo március 19-én, Noviszád 19-én, 20-án, Szombor, Szeňa 20-án, Sztaramoravica 21-én, Bácskogradiste 22-én, Deszpot Szv. Iván 23-án, Stitar 24-én, Debelyáca 25 és 26-án, Novivrbász, Sztarifutog 27-én, Bácskapánka 30-án, Budiszáva április 1-én, Szaribeeszj, Odzaci, Noviszivác 3-án, Pasisevo 10-én.

gadta kezeit és keblére akarta vonni őt és lihegve keresték tüzes ajkai az ő ajkait.

De a fekete lovag egy gyors mozdulattal elhárította magától az igéző szépségű hercegnőt.

— Bocsáss meg hercegnő! — kiáltá Jarosinszky — ne haragudj, ha szerelmed visszautasítom, de kettőnk között nem lehet semmi féle közösség! A nő, aki valaha Karsinszky gróf karjaiban pihent...

— Hazugság! Nem igaz! — kiáltá Paulovna — mindenki, aki ezt állítja, hazudik! Sohasem voltam a grófnak a kedvese! Igaz, ugyan, hogy mindent elkövettem, hogy őt elcsábítsam, hogy szenvedélyem rabszolgájává tegyem, de én sohasem szerettem a gazembert!

Jarosinszky a hercegnőt szemlélte.

— Tegnap azonban teljes szakításra került a dolog — folytató a hercegnő. Egész nyíltan kimondottam, hogy én őt utálom, hogy én más valakit szeretek! Igaz, ugyan, hogy gróf Karsinszky nem sejtí, hogy ki az, de te Jarosinszky tudt meg, mert az, akit én testtel-lelekkel szeretek, az nem más, mint te. A lábaidhoz borulva könyörgök neked Jarosinszky jer velem! Jer velem, hogy mielőbb elérjük az orosz határt, ahol szerencse, fény, gazdagság és a szerelem áldásai lesznek kísérőnk!

Jarosinszky azonban hideg és érzéketlen maradt.

Ott feküdt lábainál az igéző szépségű hercegnő, szerelemért könyörgve és átkarolva tartá

hőfehér karjaival lábát.

— Kelj fel hercegnő! Hogy térdelehetesz te egy elvetemült ember előtt, egy betörő előtt!

Jarosinszky lehajolt hozzá és felemelte őt és egy székre ültette, míg ő maga visszalépett.

— Ha én el is fogadnám ajánlatodat hercegnő, — folytató Jarosinszky, — de mi lesz akkor az én társaimmal?

— Hozd magaddal őket is, — felelé gyorsan a szép Paulovna hercegnő — éljenek ők is gondatlanul odaát Oroszországban. Elég nagy vagyonom van, hogy ezt megtehessem.

— Sohse fáradj hercegnő, — kiáltá Jarosinszky, — egy cseppet sem csábít engem az az élet, amelyet te nekem biztosítani akarsz! Jarosinszky László sokkal büszkébb, semhogy a kedvese legyen egy asszonynak, aki őt eltartja, aki róla gondoskodik! Nem halt ki még keblemből a büszkeség és tudom nagyon jól, hogy nincs ocsmányabb valami, mintha egy férfi nem bizva saját erejében, gyenge női kezek által tartja el magát! De meg különben is hercegnő, szent esküvést tettem, hogy egész életemen keresztül az emberek átka leszek, mert bosszum csillapíthatatlan! Én már csak rabló vagyok és az is maradok és inkább élek a sötét erdőben az üldözött vadak módjára valóságos pokolban, semmint fényes palotában egy asszonynak rabszolgája legyek, aki a szerelem láncával, akar magához bilincselni!

Paulovna csodálkozva nézett a fekete lovagra.

— Jarosinszky! — kiáltá Paulovna hercegnő — te vagy az első ember, aki így beszél hozzám! És éppen ezért a büszkeség, ez a férfias beszéd miatt szeretlek téged. Ó, Jarosinszky, nem tudok beletnyugodni a gondolatba, hogy egy szép napon te mégis üldözőid karma közé kerülj és a tömlőc és akasztófa legyen a sorsod!

— Sohse aggódj értem, hercegnő.

— Jarosinszky figyelj ide, — szólt Paulovna ügyet sem vetve Jarosinszky szavaira.

— Parancsolj hercegnő!

— Nagyszerű gondolat villant meg agyamban, amelyet te nem fogsz visszautasítani.

— Beszélj hercegnő, hallgatni foglak, de siess, mert a hajnal közeledik.

A csábítóan szép hercegnő közvetlenül Jarosinszky elé lépett és tüzes szemeit könyörögve függeszté rá.

— Nézd, Jarosinszky — kezdé a hercegnő újból — az én utam már nem hosszú, mert a kastély, amelyben születtem és ahová most is igyekszem, közvetlenül a határszélén fekszik Oroszország és Lengyelország között, de orosz területen.

A kastély még őseim tulajdona volt, amely erdők és folyó által van körülveve. A kastély toronynyal titkos uton van összeköttetésbe. Ezt a titkos utat azonban nem ismeri senki, csak én és egy öreg szolga, aki még nálam van. Szanin kastély tehát most utam végcélja. Ebben a toronyban Jarosinszky, te és társaid biztos me-

nedékhelyre lettek, amelynél megfelelőbbet sohasem találhattok! Esküszöm neked arra is Jarosinszky, hogy sohasem foglak téged ott felkeresni, ha nem te hívatssz engem és tartózkodni fogok neked felajánlani bármit is, amit te nem kérsz tőlem! A kémed akarok lenni Jarosinszky! Mindent, ami részedre fontos, ki fogok puhatolni és senki sem fogja megtudni, hogy Paulovna Szanin az orosz hercegnő, Jarosinszky Lászlónak, a fekete lovnak hűséges cimborája!

— Jarosinszky László, nem kívánok semmi jutalmat érte, csak biztonságot akarok, hogy sohase kerülhess üldözőid kezei közé. Ne habozz tehát tovább, Jarosinszky! Fogadd el ajánlatomat! Gondolj azokra, akik sorsukat tehozad láncolták, gondolj rájuk, akiknek most az erdő mélyén kell rejtőzködniük, akiknek nem tudsz biztos menedéket nyújtani! Az öreg torony legyen a ti házatok és én pedig a ti védőszellemetek!

Paulovna hercegnő mindezt ben sőségteljes hangon mondotta. A szemeiben csillogó könnyecsek meggyőzték Jarosinszkyt arról, hogy eme szerelmével feljé közeledő nőtől nincs mit félnie. És Jarosinszky tényleg az ő embereire is gondolt. Ómiattuk tehát nem volt szabad a hercegnő ajánlatát visszautasítani.

Az erdő közelében Osztrolenka mellett telepedtek le és rejtőztek el nappal Jarosinszky társai, valamilyen barlangban és a mindennapi megélésükre lelközödték.

(F. O. J. J. J.)

Akik otthon, saját használatra vágják sertést, nem fizetnek gyűjtőforgalmi adót

A pénzügyminiszteri rendelet szövege

A pénzügyminisztérium adóosztálya 1938 február 26-án 13.997/III. számú rendelete, amely a Finanszijszki Zbornik ez év március 10-i 10. számában megjelent, köriratot közöl az otthon vágott apró állatok (birkák, kecskék, sertések) gyűjtőforgalmi adójáról.

A körirat első részében ismerteti, hogy ezekre az állatokra csak akkor kell gyűjtőforgalmi adót fizetni, ha az, aki vágja, megfelel az ipartörvény követelményeinek, az állatokat a vágó-

hidon vágja, hogy husukat értékesítse. Ezzel szemben azok a személyek, akik a fenti előírásoknak nem felelnek meg, és

akik az apró állatokat (birka, kecske, sertés) nem a vágóhidon, hanem otthon vágják le saját használatukra és akiknek sem járulékot nem kell felmutatniuk, sem vágatási engedélyt nem kell kérniük, nem kötelesek gyűjtőforgalmi adót fizetni.

A beográdi autókiállításán 400 autót adtak el

A beográdi első nemzetközi autókiállításán 40.000 látogató fordult meg. A kiállításán 400 gépkocsit adtak el, bár a kiállítók nem árulják el, hogy milyen üzleteket kötöttek. Egy német cég Csanadára részére 15 teherautót adott el. Skodák is harminenél több kocsi adtak el. Általános megállapítás szerint a legjobb üzleteket a német cégek érték el, amelyek különben is legnagyobb számban képviseltették magukat a kiállításán, kitűnő arannyal.

»»»□«««

Az osztrák és csehszlovák papírok nagy áresése a newyorki tőzsdén

A Jug. Kurír newyorki jelentése szerint a csütörtöki newyorki tőzsdén a csehszlovák papírok további 13, az osztrák papírok pedig 4 ponttal estek, úgyhogy, eddig körülbelül negyven ponttal estek.

»»»□«««

Március 29-én indul az első munkásvonal Németországba

Mozgalmas napja volt Feketesnek a koldi és a szerdai nap. Ekkor szállt ki Feketesre a németországi idegyemunka munkásokat szerződötő bizottság a szerződések véglegesítése céljából. A bizottság vezetője a németországi Arleitskammer rőléről Lincke Paul gazdasági referens a jugoszláv hatóságok részéről pedig Radulovics Szilárdó a noviszádi Berza Rada tisztviselője. A bizottság mindenesetű egyetemesen ki hallgatott és megállapította, hogy minden jelentkezőnek biztosítva van a 600 dinárt kitevő utiköltség, mivel pénzt csak a munkabaállás után kapnak a jelentkezők, továbbá, hogy mindenmü hivatalos ügyük az itteni hatóságokkal rendezve van. Az így megrosztott jelentkezőkkel iratták alá a szerződést, melynek értelmében folyó évi április hó 1-től, november hó 15-ig szerződöttek a jelentkezőket átlagosan kb. 50 dinár napszámmal és az így szerzett keresemny hazaküldését az itthonmaradottak részére a jugoszláv-német kereskedelmi kamara közbenjárásával minden költség nélkül biztosítja, a márka árfolyamát 17.50 dinárral számolva el. A jelentkezők első csoportja március 29-én reggel indul el, különvonalon Németországba, ahova az ország különböző részeiből egyelőre 5000 munkást szerződöttek le. Érdekes megemlíteni, hogy az 5000 munkahelyre egyedül a Dunabánságból 13.000 munkás gazdasági munkás jelentkezett.

»»»□«««

Élénk volt a tegnapi noviszádi hefiplac

Ma és holnap tartják meg a noviszádi állat és kirakodó vásárt, amely nagyon élénknek ígérkezik, mert már tegnap kezdtek jönni az iparosok és kereskedők, hogy kirakják áruikat.

A vásár ellenére azonban tegnap hefivásár is nagyon élénk volt. Az állatpiacon sok állatot hajtottak fel és

mind el is kelt, mégpedig meglehetősen magas árak mellett. Egyedül csak a borjú árak estek kissé. A hizott sertésekért 8.25-8.50, a borjuért 7-7.50, a bárányokért 7.50-8, a szarvasmarhákért 4.50-5.5 dinárt is fizettek különként a mészárosok és hentesek.

A baromfi piacon tartottak az árak. A baromfi párja 35-45 dinár között váltakozik, a hizott liba kilója 10-11 dinár, tojást tíz dinárért már 24-25 darabot is adtak.

A zöltség piacon megjelent a hónaposterek, amelynek esomójáért 50 parát kértek, zöld hagyma és fiatal foklagyma kapható esomónként 50 paráért, a spenót kilója még mindig 2-2.25 dinár, míg az iltetni való burgonya kilója 70-80 para. Más cikk egyelőre nimesen nagyobb tömegben a piacon.

—□—

NOVISZADI TERMÉNYTŐZSDE

Buza 78/79 kgos 2%-os bácskai, Noviszád környéki 177-179, Szombor környéki 176-178, felső- és középbácskai 177-179, bácskai-tiszai 178-180, felsőbánáti 177-179, délbánáti 170-172, szerémi 176-178, szlavóniai 177-179. Árpa 63/64 kgos bácskai és szerémi 145-147.50, Zab bácskai 132-134, szerémi 133-135, szlavóniai 136-138. Bácskai új, garantált minőség 92-93, bánáti új, gar. minőség 90-91, indiai paritásban új, gar. minőség 92-93, indiai paritásban áprilisra 93-94, dunai, tiszai 96-97. Buzaliszti bácskai és bánáti állomásról nullás gg és g 272.50-282.50, kettős 252.50-262.50, ötös 232.50-242.50, hatos 212.50-222.50, heves 182.50-192.50, nyolcas 122.50-127.50. Szerémi és szlavóniai állomásról 270-280, kettős 250-260, ötös 230-240, hatos 210-220, heves 180-190, nyolcas 122.50-127.50. Buzakorpa jutatsákokban bácskai és szerémi 97-99, bánáti 95-97 uszályban, jutatsákokban 98-100. Fehér bab bácskai és szerémi 2%-os zsák nélkül 190-195. Sertészsír 25 kilós kánákban bruttó nettóért 1225-1250. Irányzat: Tengeri kellemesebb, különben változatlan.

SZOMBORI TERMÉNYTŐZSDE

Buza, bácskai, Szombor környéki 178-180, bácskai 179-181, szerémi 179-181, szlavóniai 179-181, felsőbácskai 181-183, bánáti 171-173, felsőbánáti 176-178, Tisza, bácskai uszályból 179-181, Tisza bánáti uszályból 179-181, esatornai hajórakomány 178-180, begai hajórakomány 178-180. Rozs, bácskai vasút 180-182. Zab, bácskai vasút 132-134, szerémi és szlavóniai 133-135. Árpa, bácskai 63-64 kgos 140-145, szerémi 63-64 kgos 140-145, bácskai tavaszi 67-68 kgos 180-185, baranyai tavaszi 180-185. Tengeri, bácskai vasút prompt 88-90, szerémi vasút prompt 88-90, bácskai márciusra 90-92. Bab, fehér 202-207. Buzaliszti: Nullás gg és g 275-285, kettős 255-265, ötös 240-250, hatos 215-225, heves 185-195, nyolcas 127.50-132.50. Korpa prompt, 98-100. Sertészsír, új nagyhordókban: 11.25-12.25, új középhordókban: 11.50-12.50, új kishordókban 11.75-12.75, kánákban bruttó nettóért 10.75-11.75. Füstölt szalonna: 11.50-12.50, sózott szalonna pofa és hasalja nélkül 10.50-11.50. Irányzat: Barátságosabb.

A nagyhatalmak bizalmatlansággal fogadják a szovjet kormány „békementő” konferenciájának tervét

Olaszország elutasító álláspontra helyezkedik — Amerika nem avatkozik európai ügyekbe — Anglia sincs elragadtatva a szovjet tervétől

Majszki londoni szovjetnagykövet tegnap felkereste az angol külügyminisztériumot és átnyújtotta a szovjet kormány meghívását a nagyhatalmak konferenciájára, amelyen a mai európai helyzetről kellene tárgyalni. A meghívás szövegét most tanulmányozzák az angol külügyminisztériumban, azonban már is az a vélemény alakult ki, hogy a meghívásnak nem lesz eredménye, mivel előzően nem folyt semmiféle eszmecsere ebben a kérdésben az érdekelt nagyhatalmak között.

Washingtoni jelentés szerint Cordell Hull az Egyesült Államok külügyminisztere még nem kapta meg Litvinovnak azt az ajánlatát, hogy a többi hatalmakkal együtt tanácskozzon a támadás megakadályozásának eszközeiről. Hivatalos kommentárok hiányában, egyes beavatott körtök kijelentik, hogy a szovjet ajánlatát az európai hatalmakhoz kell intézni, mivel

az amerikai kormány nem vehet részt ilyen irányú megbeszéléseken.

A szovjetkormány javaslatát, hogy a hatalmak tanulmányozzák azokat a praktikus eszközöket, amelyekkel meg lehetne akadályozni a támadási terveket, Párizsban sem fogadták tulságos lelkesedéssel. Az elvet, amelyen Litvinov javaslata nyugszik, nagyjában jóváhagyják Párizsban, hozzáfűzik azonban, hogy

a szovjet külügyi népbiztos nem tett határozott javaslatot és nem körvonalazta azt sem, milyen formában kellene ezt az egyezményt megkötöni.

Lengyelország nagy bizalmatlansággal fogadta Litvinov javaslatát, mert az a kollektív megegyezés rendszeréhez való visszatérést jelenti, amellyel szemben

Lengyelország mindig elutasító álláspontra helyezkedett.

Rómában bizonyosra veszik, hogy Litvinov terve azzal az átlátszó céllal készült, hogy még inkább elrontsa az európai helyzetet.

Egyévi börtönre ítélték a szelencsei rablóvezért

Pedig éppen „nyugdíjba” akart vonulni

A noviszádi törvényszék harmastanácsa tegnap Nikolics Andrija 40 éves szelencsei lakos viselt dolgait tárgyalta. Nikolics úgy indult neki a rablásoknak és tolvajlásoknak, mintha kereseti forrássá akarná fejleszteni. Soha nem alacsonyodott le holmi százdinárosig, nála a munka csak a négy számjegyű összegnél kezdődött.

A vádirat szerint Nikolics két még szökésben levő társával együtt a múlt év májusától július 15-ig négy héten követelt el törvénybe ütköző cselekményt. Julius 6-án Martincin voltak, amint az éjszaka leszállt, behatoltak Elmer Mihály udvarába s amíg két társa »falazott«, ő

elkötötte az istállóból Elmer két félvér lovát.

A lovak ára meghaladta a 6000 dinárt. Három napig nyugton voltak, azonban akkor elhatározták, hogy még melegiben, mielőtt a hatóságok nyomukra akadhatnak, annyit rabolnak, lopkodnak össze, amennyiből később békésen éldegélhetnek. Három nap múlva Sajkás Szveti Ivánon voltak, a martinci recept szerint betörték Plávsics Gyóka gazdálkodóhoz és

különbféle tárgyakat raboltak el, 4.800 dinár értékben.

Julius tizedikén Prigrevica Szveti Iván volt soron. Karl Stefan lakását fosztották ott ki, s ruhaneműekben, valamint több ékszerben gazdagodva hagyták el a határt. A zsákmány felért 10.000 dinárral. Nikolics kezdett a kapzsiság hatalmába kerülni. Ő vitte a vezető szerepet a bandá-

ban, nem volt inyére, hogy egyenlő részben osztozzon társaival. Ezért elhatározta, hogy a legelső kalandba egyedül bocsátkozik és nem osztja meg a zsákmányt senkivel. Julius 14-én kedvezőnek bizonyult az alkalom. Sajkás Szveti Ivánon volt, az egyik vendégében véletlenül tudomást szerzett róla, hogy Belics Lázár gazdálkodó az éjszakát nem tölti odahaza, s a ház ugyszólván őrizetlenül marad egész éjszakára. A gazdálkodó másnap üresen lelta lakását, minden valamire való tárgyat elraboltak ismeretlen tettesek. A becslések szerint

15.000 dinárt tett ki az elvitt értékek ára.

Nikolics a sikeres operáció után hazatért Szelencsére. A csendőrség nagy készültséggel nyomozott s egy feljelentés alapján házkutatást rendezett Nikolicsnál. Az eredmény meglepő volt. Az utóbbi időben történt rablásoknál eltűnt tárgyak mintegy 60 százalékát lelték meg a rablónál. A csendőrségi kihallgatások során Nikolics beismerésben volt. Kihallgatása után bekisérték a noviszádi törvényszékre, ahol tegnap hoztak ítéletet ügyében. A tárgyaláson Nikolics körömszakadtáig tagadott. Esküdzött, hogy semmi köze nem volt a rablásokhoz, a nála talált tárgyakat pedig két ismerlentől vette. Ez a védekezés csöppet sem vitte előbbre Nikolics szekerét, mivel a beidézett hat tanu egytől-egyig terhelően vallott ellene. A bíróság meghozta ítéletét, amelyben bűnösnek nyilvánította Nikolicsot és egy évi börtönre ítélte.

Én megvédem a bőrét!

Vörös, száraz és repedezett, tehát nincsen ellenálló ereje; edzeni kell, még pedig NIVEA-val. A NIVEA Euceritet tartalmaz, melyen behatol a pórusokba, táplálja, erősíti a bőrszövetet, ezzel növeli az ellenálló erejét. — Használjon rendszeresen NIVEA-t és akkor a bőre finom, puha, bársonyos lesz, még nedves hideg időben is.

MÉZ garantált tiszta, akác és virág, nagyobb mennyiségben.
LENCSE napvessző, zsírsíkmentes, 100kg vételnél 350 — dinarért kapható

Nojcsék Géza
 cégnel, SZUBOTICÁN
 Telefon: 782

Sertés hizlalás

olcsón, gyorsan és biztosan néhány dinár befektetéssel csak

»PEKK« és »OSAN«

használatával érhető el.

Ha ezeket a preparátumokat a táplálékkal keverjük:

a tehének 2—7 liter tejjel többet adnak naponta,

a borjúk gyorsabban fejlődnek,

a többi állatok is jobban erősödnek jó étvágyat és nehéz súlyt kapnak és ellenállóbbá válnak a betegségekkel szemben.

A beteg, gyöngye és visszamaradott állatok néhány nap alatt megerősödnek, felgyógyulnak. Malacoknál különösen nagy a nyereség.

Nyulaknál, csikóknál, kancáknál, valamint szárnyasoknál is jól hatnak ezek a preparátumok.

Ha ezek a preparátumok nem volnának megfelelőek, nem használnák az állattenyésztők százezrei Jugoszláviában, Ausztriában és Magyarországon.

Tegyen egy kísérletet!

Óvakodjon hasonló pakolású olcsó utánzatoktól. Legjobb garancia a preparátumaink jó minőségéért több évi gyakorlatunk és tudományos felkészültségünk. A mi gyárunk a legnagyobb és legjobban felszerelt kémiai gyár Jugoszláviában.

Felsorolunk néhány ismert nevet, azok közül, akik preparátumainkat állandóan használják:

Ing. Stankovics S. földművelésügyi miniszter.

Léderer Testvérek, Csóka.

Conen Vilmos, Szubotica.

Zobnatica Puzta, Bácska Topola.

Állattenyésztők Szövetkezete, Szer. Mitrovica.

Felvilágosításokat és szaktanácsokat díjtalanul ad:

KASTEL D. D. ZAGREB 6.

Árusítás Petrovgradon: Szrpszko Trgovacko d. d.

Üzv. Tajti Péterné szül. Budai Katalin úgy a saját, mint gyermekei nevében tudatja a szomorú hírt, hogy a legjobb férj, hős szívetű apa, felejtethetetlen após, fivér, sógor és rokon

Tajti Péter

magánzó

életének 65. évében, hosszú kínos szenvedés után, március 17-én éjjel fél 12 órakor elhunyt.

Drága halottunk földi maradványait ma, szombaton délután 5 órakor temetjük a rom. kat. temető kápolnájából a helybeli rom. kat. temetőbe.

Az enyésztető szentmiséidőzotot f. hó 28-án reggel fél 8 órakor mutatjuk be az Urnak a noviszádi belteri pichánia-templomban.

Noviszád, 1938. március 19.

A gyógyszer család

„Pozitív” Neuposer temetői elváltot, Noviszád

SOVO OIELA

NOVISZADI ÜZLETÉT áthelyezte a Kralja Petra I. 3 szám alól a Kralja Petra I. 29 szám alá (Tanudzsics palota).

AJANLJA nagy választékát

Női KABATOKBAN

FÉRFI és GYERMEKRUHAKBAN valamint az összes tavaszi áruját szolid gyári árak mellett. A „Poverenje” utján részletesre is adunk.

Arany jeggyűrűk 95—110 dinárig Krausz ékszerésznél. Noviszád, Pasiceva 32 kaphatók. Ugyanott elsőrendű szemüvegek legolcsóbb áron. 1475

FIZESSEN ELŐ A REGGELI UJSÁGRA

Dreher-sör

megérkezett. A mai naptól kapható pohárban és üvegben a következő

vendéglőkben: Gambrinus, Habz, Strahin a, Lloyd

büfékben: Weinhipl testvérek, azelőtt Spilier, és Losterler

HIRES MERT JÓ

AMI JÓ — AZ NEM DRÁGA

Képviselő Noviszádon Anton Schweichtler, Laze Koszticsa 33. Rendelésre házhoz küldők 05 literes üvegben vagy 5 literes ballonokban világos vagy sötét sört

APRÓ-HIRDETÉSEK

Ugy hárköznap, mint vasárnap egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12 dinár. Hirdetéseket a másnapra délután 4 óráig vesztint fel. A hirdetés adó a hirdetőfelet terheli

ELADÓ

Jutányos áron eladó egy vadonatu, női kerékpár. Poenkarova 16 szám. Noviszád 1555

Jóforgalmu büffé és trafik eladó vagy kiadó Noviszádon az állomás közelében. Ugyanott új ház, sarok telekkel, hentes és fűszerüzletnek alkalmas, olcsón eladó. Mészáros István, Djordja Szervecikog 30. 1597

BUTOR ELADAS. Elhalálzás folytán egy komplett ebédlő, igaz remekmű, valódi faszobrászati munka, továbbá szalon-garnitúra, székények és egyéb dolgok sűrűsően eladó. Noviszád, Ilja Vucofityeva 2. 1578

Jól bevezetett élelmiszerüzlet elköltözés miatt azonnal eladó, Dubrovacka ul. 15. Noviszád. 1575

KERESLET

Fűszerüzletnek alkalmas helyiséget keresek. Cim a kiadóban. 1585

Tisztviselő, fiatal, az állami és német nyelvben perfect, azonnali belépésre felvétetik. Vadász Béla, Noviszád, Vilsonov trg 8. 1566

Vinceliér kerestetik becsesini szállókba. Jelentkezni a Szloboda-szálló portásánál. 1582

Fictal fűszerkereskedőség felvétetik. Ruff cukorkaüzlet, Noviszád 1595

KERTÉSZ, fiatalabb, nőtlen, ügyes, többévi praxissal és jó bizonyítványokkal, aki a kertészetben kívül más házimunkákat is végez, azonnala keresetlik. Irásbeli ajánlatok fényképpel, melyeket nem küldünk vissza: Propaganda d. d. Zagreb, Jelacicev trg. 5. címre küldendők „V. R. 4076” jelzővel. 1579

KÜLÖNFÉLE

Még ma is könnyebben és jobb állást nyer az, aki mérlegképes könyvelővé képeztetni ki magát. Tanulni szándékozók kérjenek prospektust Borbély Lajos könyvszakértőtől, Noviszád, Posta-fők 75. Lakás; Fruškagorski put 11. (Strand ul.)

Céplőgéptulajdonosoknak fekete kőszén 3200 din., ab vagon Szubotica. Braun Lázár ákereskedő, Szubotica.

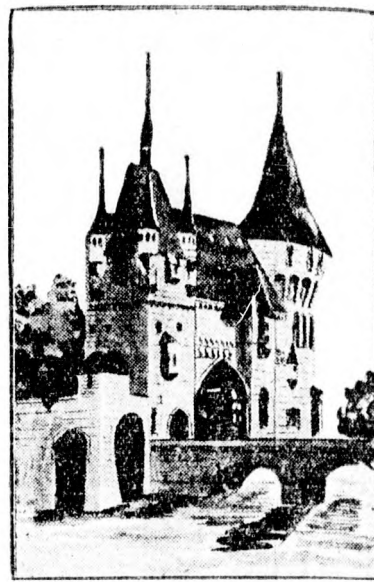
Haja fényét, fiatalágát biztosítja haját tisztítja, táplálja, megerősíti a kipróbáltan kiűnő Orient Henna Sampon. Összes szaküzletekben 12 színben kapható. Győződjék meg csodálatos hatásáról! Postai szétküldés A Blum, Szubotica 107. 4

Féltáru utazás Budapestre és vissza

UGY A JUGOSZLAV, MINT A MAGYAR VASUTAKON!

Előzetes magyar vízum nem szükséges!

A BUDAPESTEN FIZETENDŐ VIZUM KEZELÉSI KÖLTSÉG 2 PENGÓ 50.—

Kedvezményes beutazás Budapestre 1938 március 13-tól március 28-ig.

Viszautazás március 23-tól április 7-ig.

A vízum 3 havi tartózkodásra jogosít. Vasúti kedvezménnyel azonban csak április 7-ig lehet visszautazni.

Az utazáshoz jugoszláv utlevél szükséges.

A jugoszláv vasutakon a magyar határig a vasúti jegy teljes árát kell megfizetni. E jegyet meg kell őrizni, mert a visszautazás a jeggyel teljesen ingyen eszközölhető. A magyar vasutakon úgy az oda, mint pedig a visszautazás során féltáru jegyet kell váltani.

A Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyészállat Vásár 1938 március 23-tól március 28-ig tart. Vásárlás céljaira dinárt kivinni nem lehet. A vásárlásra szánt összegek bármely jugoszláv felhatalmazott pénzügyésznél helyezőndők letétele, s a letétigazolványok alapján azok Budapesten pengókban becsatlatnak rendelkezésre.

A vásári igazolványokat a Vásár ideje alatt, a Vásár területén le kell bélyegeztetni. Ily igazolványok 60 dinár és portó beküldése ellenében a Putnik és Wagon Lits utazási irodák Jugoszláviában levő összes fiókjainál, nemkülönben a zágrabi magyar konzulátusnál, a beográdi magyar utlevél hivatalnál, a Magyar Külkereskedelmi Hivatal kirendeltségénél és a Magyar Kereskedelmi Képviselő Utazási Osztályánál (Jaksiceva 2) kaphatók.

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
 Telefon: 21—37, éjjel 20—58
 Felelős kiadó: **András Dezső**
 Kiadóhivatal: azonos című: **Blažek Ferenc**
 Pretpiata — Előfizetés:
 Egy óra 28— dinár
 (kihordó útján 30 din.)
 Három óra 30— dinár
 (kihordó útján 36 din.)
 Félévre 160— dinár
 (kihordó útján 172 din.)
 Izzai svakodneвно - Megjelenik naponta
 Post.čekovni račun — Postacsekk számla:
 Zagreb, 46.692